

MAGYAR BANYASZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXXII. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICH. — PITTSBURGH, PA.

1945 JUNIUS 14

NO. 24. SZÁM

FIZETNI KELL

Roppant érdekes és nagyjelentőségű perben hozott a múlt héten ítéletet Charlestonban, West Virginia állam felső bírósága.

Mrs. Clara Stanton perelte a Ruthbell Coal Co.-t, melynek bányája Preston megyében van. Férjét 1943 augusztusában tető szakadás megölte a bányában, de ő eddig nem juthatott semmiféle kártérítéshez — mert a bányatársaság a szerencsétlenség idején nem fizette be munkásai után a compenzation illetéket az állami hivatalnak.

A bányatársaság azzal védekezett, hogy ők azért nem fizették be munkásaik után a compenzation illetéket — mert akkor a bányát nem ők, de a szövetségi hatóság tartotta üzemben és így szerintük a szövetségi hatóságnak kellett volna abban az időben gondoskodni arról, hogy a compenzation illeték be legyen fizetve.

Preston megye bírósága az özvegyet elutasította keresetével és helyet adott a bányatársaság védekezésének és azt ajánlotta, hogy perelje a szövetségi kormányt.

Az özvegy ügyvédje nem fogadta meg a tanácsot, hanem az ügyet az állami felső bíróság elé vitte, mely aztán ki is mondta, hogy igenis a bányatársaság tartozott volna 1943 augusztusában is a compenzation illetéket befizetni és meg is ítélte a 5,500 dollár kártérítést az özvegynek.

Riley bíró ítéletének indoklásában kimondta, hogy kétségtelenül megállapítást nyert, miszerint a szövetségi kezelés csak névleges volt, minden tekintetben a bányatársaság régi emberit intézkedtek mindenben és névetségesnek tartja a kibuvót, hogy pont ebben az egy ügyben kellett volna a szövetségi kormánynak intézkednie.

E bírói döntésnek roppant fontos elvi jelentősége van, mert más bányatársaságok is ki akarják használni kötelezettségeiktől való szabadulásra a szövetségi kezelés tényét.

MÉG MINDIG KEVÉS A SZÉNTERMELÉS

A május 26-án végződött hét-ről szóló széntermelési kimutatás még mindig csökkenést mutat a múlt évvel szemben.

1944-ben egyvenezen a héten 12,286,000 tonna szenet bányásztak, míg ebben az évben csak 11,790,000 tonnát.

Az év elejétől május 26-ig a termelés 238,945,000 tonna a múlt évi 259,714,000 tonnával szemben.

HALÁLRA GÁZOLTA A BANYA KOCSI

John Wallace Brown, 30 éves bányász, a Carter Coal Co. Coalwood. W. Va. bányájából egy bányakocsin volt távozóban. A kocsi azonban leugrott a sínről, kisiklott, Brown alá került, az átment rajta és összetörte tagjait. Mentőkocsiba helyezték és Welchre akarták kórházba vinni, de még utközben kisenvedett.

A SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSÁT KÖVETELIK

A második kerületből indult ki a mozgalom. — Azt állítják, hogy az 1 dollár 50 centes kereset többlet csak papíron van meg. — A valóságban, csak 10—14 centtel találnak többlet, amikor a keresetet kifizetik. — A déli szénmezőn, a 29-ik kerületben is elégedetlenek az új szerződés miatt.

Az új szerződés körül bajok vannak. A bányászok tekintélyes része azt hangoztatja, hogy az előttük éppen olyan érhetetlen, mint volt az, amelyik április elsején lejárt. Azt mondják, hogy nemcsak egyszerű bányászok képtelenek azt megérteni, de a lokálok tisztviselői se ismerik ki abban magukat.

Mikor az az új szerződés szerinti első keresetet kifizették a bányászoknak, a legtöbb bányánál roppant heves kifakadások hangzottak el a bányászok részéről. Ez ugyszólván általános jelenség volt mindenfelé. A kerületek központjaiból minden rendelkezésre álló tisztviselőnek, megbízottak ki kellett menni a lokálokhoz a bányászok csitítására.

A bányászok azt mondják, nagyon sokkal kevesebb pénzt kapnak, mint amennyire ők számítottak azután, hogy a union tisztviselők nekik gyűléseiken az új szerződésről magyarázatot tartottak.

A bányászok becsapva érzik magukat. A legnagyobb részük abban a hiszemben volt, hogy egyes keresetben kapnak 1 dollár ötven centnyi többletet és csak most értik meg voltaképpen, hogy az 1 dollár 50 cent különféle tételek összességéből ered. Kétségtelen, a legpuskaporosabb a hangulat a második kerületben, ahol az utolsó években a legtöbb sztrájk is volt. Ugy látszik ebben a kerületben a leghevesebb vérék a bányászok és hagyják abba legkönnyebben a munkát.

A múlt héten a United Mine Workers of America 3648. lokáljának a tagjai — a Berwind White Coal Co., St. Michael, Pa. — beszüntették a munkát. Ugy találták, hogy nekik a bányatársaság nem fizeti ki azt, amit a szerződés előír és így nem voltak hajlandók dolgozni. Megérkezett a helyszínrre a második kerület megbízottja és a bányászok legnagyobb meglepetésére azt mondta, hogy a bányatársaság igenis betartja a szerződést és ők értelmezik azt tévesen.

Amikor a bányászok végig hallgatták a union megbízottat, elhatározták, hogy ha a szerződés úgy helyes, mint azt a bányatársaság értelmezi, akkor ők követelik, hogy azt sürgősen módosítsák.

Határozati javaslatot fogadtak el és azt elküldték John L. Lewisnak, melyben azt állítják, hogy népbolondítás, miszerint a bányászok jövedelme napi 1 dollár 50 centtel emelkedett, mert ők nem kapnak többlet napi 10—14 centtel és szeretnék tudni, hová lesz a többi.

Azt mondják, igaz, a kompánia munkások jövedelme valóban emelkedett valamivel, de azoké sem 1 dollár 50 centtel, de a loaderek nem keresnek többlet, mint napi 10—14 centet.

Azt mondják a St. Michael lokál bányászai, ha a union nem tudja megjavítani a szerződést, akkor az egész második kerületre terjedő mozgalmat indítanak és felbontják a kerületi vezetőkkel a szerződést, mert ők a mai alapon nem hajlandók dolgozni.

A déli szénmezőn is nyugtalanok a bányászok. A New River mezőről jelentik George J. Titlernek Beckleybe, hogy a bányászok ott sem értik ki magukat a szerződésben és nem értik, miért nem kaptak többlet, mikor az áprilisi keresetet kezükhez kapták. Ott is azt állítják, hogy a napi 1 dollár 50 centnyi javítás emlegetése egyenesen a bányászok bolondítása.

Mr. Titler is ugyanazt teszi, amit második kerületi kollégája: Jim Mark, megbízottakat küld a zugolódó bányászok közé, akiknek az a dolguk, hogy csillapítsák a kedélyeket. Nehéz feladat, mert a bányászok nagyon is ingerültek mostanában.

A bányatársaságok azt állítják, hogy ők semmi mást nem tesznek, csak a szerződés betűihez tartják magukat. A szénmezőkön tehát újra nyugtalanság mutatkozik, ami semmi esetre se mozdítja elő a termelést, pedig minden ounce szénre nagy szükség van.

Ezért lenne jó, ha végre világosabban és nyiltabban megmagyarázná a United Mine Workers of America a szerződés pontjait a bányászoknak.

Lóvá hagylák a keményszén bányászok szerződését

Apróbb javításokat kellett eszközölni a jóváhagyás előtt. A bányásszervezet és bányatársaságok megbízottai hozzájárultak a War Labor Board által kívánt módosításhoz. A megállapított jövedelem emelkedésben nem történt változás.

A múlt héten tárgyalta a War Labor Board a keményszén bányászok és bányatársaságok május 19-én kötött új szerződésének ügyét.

A War Labor Board a szerződést nem találta teljesen elfogadhatónak, némely pontban

változtatást kívánt, mert George W. Taylor elnök szerint a szerződés néhol túllépte azokat az alapelveket, melyek a fizetés rögzítéssel kapcsolatban érvényben vannak.

Miután John L. Lewis is, meg a bányatársaságok megbízottai

Dél West Virginiában Fayette megyében Brooklyn, W. Va.-ban a Scotis Coal and Co. bányászai egy teljes hétig nem dolgoztak. Abbahagyták a munkát, mert úgy vélték, a bányatársaság a szerződésben meghatározott munkafeltételeken önkéntesen változtat és ez ellen a United Mine Workers of America kerületi vezetői semmit sem tesznek.

Sérelmeiket először a lokáljuk panasz bizottságának jelentették, de semmi változás se történt. A lokál panaszbizottsága azt mondta, hogy ők jelentették az esetet a kerületi vezetőségnek, de onnan nem intézkedtek. Erre aztán abbahagyták a munkát.

A kerület vezetői erre megjelentek a helyszínen és a bányászokat a munka felvételére hívták fel. A bányászok azonban azt mondták, hogy csak akkor mennek újra dolgozni, ha sérelmeikre orvoslást találnak.

Egy hétbe került, míg az elmentéket elismerték.

Amikor a bányászok visszatértek munkába, George J. Titler nyilatkozatot adott ki és azt mondta, összesen egy embernek volt vízes pléze ellen panasza és azért mentek ki a többiek is munkából.

A bányászok azonban azt mondták, Mr. Titler nyilatkozata nem felel meg a valóságnak, mert nemcsak annak az egy embernek volt panasza, hanem a többieknek is, csak éppen a kerületi elnök azt nem akarta nyilvánosságra hozni.

Azt mondják Fayette megyében több bánya munkásai is követni fogják az ő példájukat, mert úgy látják, Beckleyben csak akkor figyelnek fel a bányászok panaszaira, ha azok elkeseredésükben beszüntetik a munkát.

MEGÖLTE A BANYA-MOTOR

Rawleigh Hamlin 37 éves bajtárs a United States Coal and Coke No. 6. bányájában motort vezetett. Munkája közben a motor kisiklott, Hamlin alá került és halálra gázolta.

is megállapították, hogy inkább csak alaki, mint érdemi módosításról van szó, meghajoltak a War Labor Board akarata előtt és hozzájárultak a módosításhoz.

A módosított szerződés is biztosítja a keményszén bányászoknak az eredetileg megállapított 1 dollár 37 és fél centes jövedelem többletet.

Minthogy azonban a United Mine Workers of America még a régi formájú szerződést küldte ki a lokálokhoz szavazás céljából, így elrendelték, hogy ahol még nem szavaztak, ott már a módosított szavazzanak.

A United Mine Workers az új szerződésben biztosította a bányatársaságokat arról is, hogy minden erejével támogatja őket abban az igyekezetükben, hogy a keményszén árát emeljék és így behozzák a munkabér többletét.

Mentő akció az illinoisi szénmezőért

Calvin D. Johnson volt congressman szerint bűn, amit az illinoisi szénmezővel elkövetnek a közeli szénfogyasztók. — St. Louisban sokkal drágább west virginiai és arkansasi szenet használnak és e miatt tönkremennek a közeli bányák. — Az illinoisi bányász kenyerre a legbizonytalanabb a széniparban. — Ma is, szénínség idején egész sereg illinoisi bánya üzemén kívül van, nincsen rendelésük.

Az országban szénínség uralkodik. Illetékes tényezők állandóan figyelmeztetik a közönséget, hogy igyekezzenek bevásárolni télre szénszükségletét, mert a szénpiac helyzete nemcsak nem fog javulni, de rosszabbodás várható. A szénkereskedőket szigorú rendelet köti, hogy a múlt évben használt szénmennyiségnek csak bizonyos százalékát szabad vevőinek kiszolgáltatni, mert még e rendelet betartása mellett se jut majd mindenkinek szén.

Ickes belügyminiszter szénellátási hivatalában egész sereg embernek az a munkája, hogy ötleteket gyártsanak, miként lehet a bányászokat még jobban serkenteni többtermelésre, mert minden ounce szénre nagy szükség van.

Es ugyanakkor — Illinoisban sok bányát lezárva tartanak, mert nincsen szénre rendelés.

Calvin D. Johnson, a Belleville-East St. Louis, Ill. kerület volt congressmanje hozta ezt múlt héten nyilvánosságra és illetékes tényezőket a helyzettel kellőképpen megismertetve, azt kérte, hogy sürgősen vizsgálják meg az illinoisi szénmező helyzetét és intézkedjenek.

Johnson volt congressman rámutatott, hogy St. Louisban fennáll egy füstmentesítő rendelet, aminek következtében azt mondhatjuk, hogy az illinoisi szénbányák egész sora tönkrement. Nem használhatják az illinoisi szenet, mert az nagyon sok füstöt ereszt, ellenben West Virginia smokeless szénét és Arkansasi füstmentes szénét használják.

St. Louis polgársága beszerezhetné a szenet húsz mélynyire — de a rendelet következtében nem teheti és így 4—600 mélynyiről hozzák oda a tüzelőt.

Johnson volt congressman azt mondta, ezt a fényűzést békében megengedhette magának St. Louis városa, hogy a közeli szén helyett nagy távolságból hozatta a tüzelőt, de most háboru idején, amikor a nemzet vasutai annyira meg vannak terhelve fontos katonai szállításokkal — helytelen, sőt egyenesen bűn, amit cselekszenek.

Azt mondja, hogy bányák egész sora tönkrement a rendelet miatt, bányászok ezrei hagyták el a vidéket, mert kenyerük a legbizonytalanabb volt. A helyzeten a háboru se változtatott sokat, mert ma is egész sereg bánya van lezárva rendelés hiánya miatt.

Mr. Johnson rámutat, hogy bár Illinoisban már 1928-ban bányásztak szenet, azóta a földben levő szénnek csak 6 százalékát hozták felszínre és még mindig becslés szerint legalább 200,000,000,000 tonna szén van a földben — de a bányák piac hiánya miatt nem jövedelmező vállalkozások és így a tőke nem is nyit ott újakat.

St. Louisban ma is 5 dollár egy tonna illinoisi szén, de a közönség a drágább west virginiai és arkansasi szenet vásárolja, aminek tonnája 9-dollár. És Mr. Johnson szerint ezen az alapon csak akkor lehetne segíteni, ha a szövetségi hatóságok megtalálnák a módját annak, hogy St. Louis városával a füst-rendeletet felfüggesztessék.

A szövetségi hatóság figyelmébe ajánlja, hogy egy nagy vidék lététről vagy nem-lététről van szó és így arra kéri a War Mobilization Directort, hogy sürgősen rendelje el a vizsgálatot és állapítsa meg, hogy nemzeti érdek, miszerint St. Louis ne használjon 4—600 mérföldről odaszállított szenet, hanem vásárolja a közeli vidék szénét, amivel nagyon sok szénszállító kocsi felszabadulna és másra lehetne használni.

A Progressive Miner Union egyetért Mr. Johnsonnal és mindenben támogatja a sz akcióit. Azt mondják, hogy csak akkor tudják az illinoisi bányászok életét jobba és biztonságosabbá tenni, ha addig küzdenek, míg elérik, hogy azoknak egész éven át legyen kenyerük. 1944-ben, amikor pedig más vidékek bányászai igazán annyit dolgozhattak, amennyit csak akartak, Illinois bányászai — átlagban — csak 232 napot tudtak dolgozni.

A bányavidéki hus fronton a helyzet változatlann

A bányavidéki hus fronton a múlt héten se javult a helyzet. Bár ahány törvényhozó van a vidékről, az mind sietett nyilatkozni és biztosítani, hogy nindent elkövet azért, hogy a bányavidék több húst kapjon: az igazság azt, hogy még ma se kapnak több húst a bányászok, mint eddig.

A múlt héten jeleztük, hogy

Roppant érdekes ítéletet hozott Illinois állam Salina megyéjében D. F. Ramsey bíró és érdemes azzal minden bányásznak megismernedni.

A Dering Coal Co., Eldorado, Ill. bányájában 1943 november elsejétől hetedikéig nem dolgoztak a bányászok.

A bányatársaság azt jelentette az állami munkügyi hivatalnak, hogy a munkásokkal való vita következtében szünetel a munka. Erre aztán az állami munkügyi hivatal vezetője, amikor a bányászok munkanélküli segély folyósításáért folyamodtak, elutasította őket. Ha munkavítából keletkezett nézeteltérés miatt szünetelnek valahol, akkor tudvalevőleg nem jár munkanélküli segély.

A bányászok azonban tagadták, hogy vita miatt szünetelnek. Rámutattak, hogy a szellőztető készülék (fahn) romlott el, amikor a munkát beszüntették és nem igaz, hogy aztán abból keletkezett vita miatt szüneteltek volna. Azt elismerték, hogy egyes bányászok vitatkoztak azokkal, akik a levegőjárat rendbehozatalával voltak megbízva, lassanuk találták a munkájukat — de szerintük ennek semmi köze nem volt a munkaszünethez.

Az állami munkahivatal vezetője a bányászok álláspontját nem fogadta el és elutasította őket keresetükkel.

A bányászok erre a megyei bíróságnál pert adtak be és Ramsey bíró helyet adott panaszuiknak. Azt mondta a tárgyaláson az állami munkügyi hivatal vezetőjének, nem sikerült bizonyítani, hogy a munkaszünet a munkás zavar miatt következett volna be, mert hiszen a bányatársaság vezetői is elismerték, hogy a szellőztető levegőjárat elromlása miatt kellett a bányászokat kihívni munkából.

Ilyképen ő jogosnak ismerte el a keresetet és 175 ember részére hét napra megítélte az őket megillető munkanélküli segélyt.

MEGÖLTE A VILLANYÁRAM

Lester Lee Colwell, 41 éves vágógép kezelő Semet-Solvay Coal Co., Harewood, W. Va. bányájában munkája közben magafeszültségű villanydróthoz ért és az megölte.

zálása után bizonyítani tudják, miszerint 29 bányatelepen május hónapban egy-egy személyre átlag csak két font hus jutott. Ebbe azonban már beszámították azokat a huféléket is, amiket a bányászok számára bocketbe vásároltak.

Jelentésükben rámutatnak, hogy júniusra se bíztatták jobban a bányászokat a bányatársaságok üzleteinek vezetői. A szénkormánybiztossághoz fordultak és kérték, hogy ha azt akarják, a termelés ne essen: szerezzenek húst annak a vidéknek.

De nem javult a helyzet más vidékeken se, West Virginia és Pennsylvania bányatelepeinek üzleteiben ma is éppen olyan nehezen beszerezhető portéka a hus, mint eddig volt.

Mi az újság AMERIKÁBAN

Kitüntetés -- 27 év után

Arthur J. Hillarnak, a Brooklyn College üzletvezetőjének most kézbesítették a Navy and Marine Corps medalt, melyet még 1918 október 7-én érdemelt ki bátor magatartásáért.

A Westgate nevű csapatszallító hajó főgépésze volt és a hajó az Atlanti Óceánon összeütközött egy másik csapatszallító hajóval. Tűz ütött ki a Westgaten és kiadták a parancsot a hajó elhagyására. Egy csapat tengerésszel behatolt a gépházba és kinyitotta a biztonsági készüléket, ami által megakadályozta a kazán robbanását.

1919 januárban egy dicséző levelet kapott az akkori haditengerészeti minisztertől, míg most, 27 év után, kézbesítették neki a kitüntetést.

1,000,000 sebesülte szállítottak

A hadsereg repülőcsoporthoz közli: A közelmúltban haladták el az 1,000,000 számot a repülőgépen való sebesült szállítás terén. A Rajnától keletre minden sebesült repülőgépen szállítottak hadikórházba. Június 6-tól a német fegyverletétel napjáig az európai harcokból több mint 300,000 sebesültet szállítottak el repülőgépen front mögötti kórházakba.

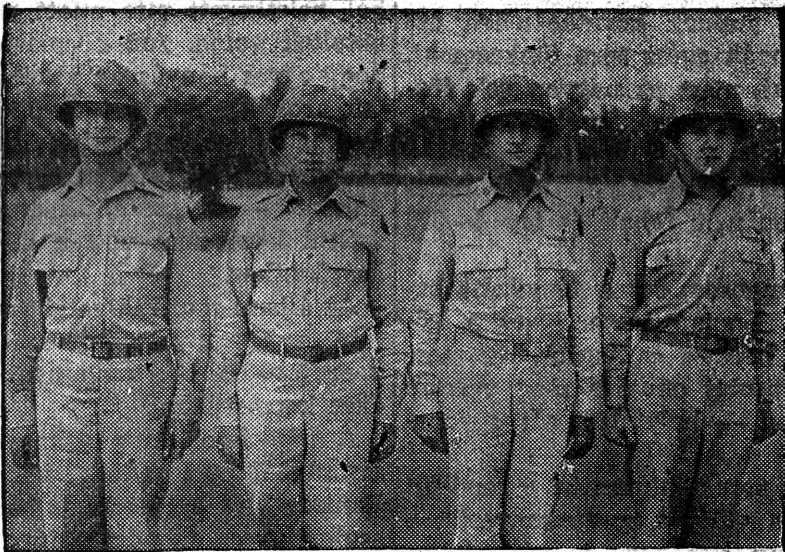
1942 utolsó négy hónapjában kezdték meg a repülőgépeken a sebesültekállítását a japán fronton, amikor Guadalcanalból és New Guineából körülbelül 18,000 sebesültet szállítottak Ausztráliába. 1943-ban még csak 155,527 sebesültet szállítottak repülőgépeken. 1944-ben a szám 646,972-re emelkedett. Ez évben január elsejétől április végéig 312,982 sebesültet vagy beteget szállítottak a csataterőről frontmögötti kórházakba.

Sok katona lestrészt kellett eltávolítani

A hadügyminisztérium jelenti: A háború folyamán 11,000 fiunk valamely testrészét kellett sérülés következtében eltávolítani. Körülbelül öt százaléknak több mint egy testrésze került eltávolításra, de nem igazak azok a hírek, mintha olyan esetek is lennének, hogy valamely katona mindkét kezét és mindkét lábát is elvesztette volna.

Egyetlen olyan eset van, hogy egy katona fagyás következtében mind a négy végtagjának egyrészét elvesztette.

A 11,000 valamely végtagját vesztett katona közül már 4000 került vissza a polgári életbe kellő oktatás után. Voltak olyanok, akik szolgálatban akartak maradni, hogy sorstársaikat oktassák az új életük kezdéséhez.

A négy Burke testvér Okinawa szigetén kap kitüntetést

Szabad az autóalkatrészek gyártása

A War Production Board a változott helyzetre való tekintettel megengedte, hogy újból gyárthassanak autókalkatrészeket. Juliusban, amikor már több anyag áll majd rendelkezésre, nagyobb mennyiség gyártása lesz majd lehetséges. Az elkopott autók sokat segíthetnek új alkatrészekkel.

4,162,072 katonát szállítottak Európába

A U.S. Transport Corps most tette közzé, hogy 1942 januártól 1945 április 30-ig 21,411,899 tonna hadianyagot és 4,162,072 amerikai katonát szállítottak át Európában.

6900 hajót használtak a szállításhoz. Négyezer annyit, mint az első világháború idején.

A kirakodást 53 kikötőben végezték és azokat 60,697 katona irányította.

Haditengerészetünk vesztesége

1945 május 14-ig 407 hadihajót vesztettünk el. Ezek közül 249 bizonyosan elveszett, 49 régen nem jelentkezett és elvesztettnek tartják, 10 önmagát semmisítette meg, hogy fogságba ne kerüljön.

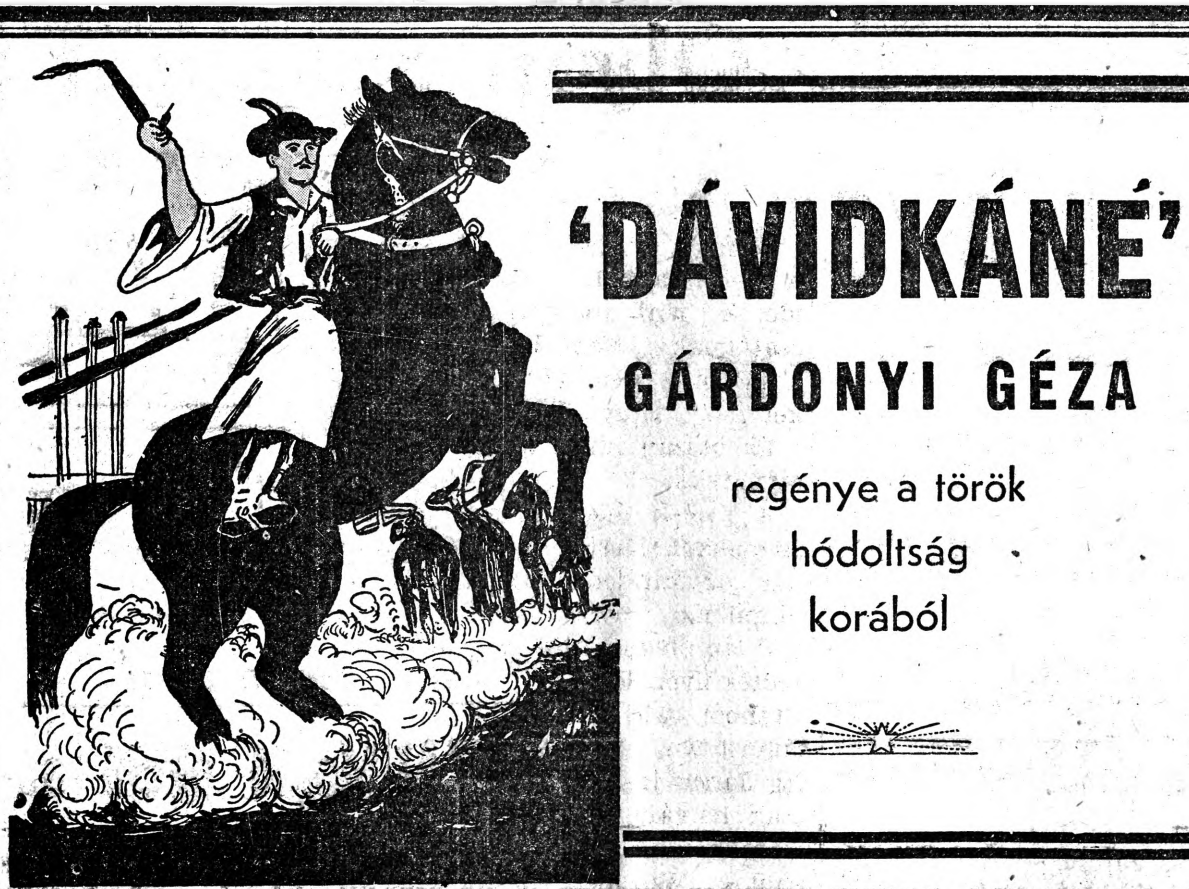
A hadihajók közül egy volta csatahajó, 11 repülőgép szállító, 6 nehéz cirkáló, 3 könnyű cirkáló, 59 romboló, 7 romboló kísérő, 43 buvárhajó és 177 különféle.

Kevesebb cigarettát kapott a hadsereg

Hadseregünk bevásárlási központja jelenti: Májusban, júniusban és júliusban hadseregünk számára 200,000,000 csomag cigarettával kevesebbet igényelnek a cigaretta gyártóktól, mint előbb számították — az európai készletek teszik ezt lehetővé. Így ennyivel több áll a polgárságnak rendelkezésére.

530,000 refrigerátort készítenek

A War Production Board megengedte, hogy július elsejétől számítva az év végéig 530,000 refrigerátort készítsenek. Ezekből azonban aligha jut a polgárság használatára. Az egész mennyiséget lefagyaszttva tartják és abból elsősorban a haderő szükségleteit fedezik, aztán pedig a feltétlen polgári használatra, — kórházak, más fontos intézmények — utalnak belőle.

regénye a török
hódoltság
korából

(Folytatás)

— Nyolcvan forintot megér a lovam, — felelte. Ne jussak a paradicsomba, ha azon alul odaadom.

— Gyöngé és hitvány ez a te lovad, talán meg se bír engem.

A ló csakugyan alacsony volt, de erős és fiatal.

— Hohó, — szolt a török. — Ültünk már ezen ketten is.

— Szeretném megpróbálni.

— Próbáld, — felelte most a török nevetve.

Mert tudta a török, hogy mit nevet.

Amint az öreg megfogta a nyereg kápáját, a ló ideges pillantást vetett az öregre és oldalt szökött.

— Próbáld hát hitetlen! — kacagott a török.

— Tüzes a lovad, — felelte az öreg komolyan. Hát ha elragad. Nesze itt a pénzem.

És a pénz zacskót a török lábához dobta.

A török fölvette a pénzt és gonosz gyönyörűséggel várta, hogy micsoda figurát csinál a lóva az öreggel?

A vén paraszt egyet rántott a vad ló száján, s a következő pillanatban már rajta termélt.

A ló fölágaskodott és két lábon ment a kofák közé.

Az asszony nép sikoltva futott széjjel. A török a hasát fogta nevetésben.

Akkor az öreg belevágta a sarkantyuját a lónak az oldalába. A ló öleset szökött. Még egyszer megpróbálta levetni az öreget: fölrugott olyan magasra, mintha a csillagot is le akarná rugni az égről, de ugyanakkor kapott is a hasa alá olyat a karikás nyelével, hogy eszevesztetten iramlott ki a csoportból. Elnyílamodott a soron, mint a madár.

XII.

Vasárnap, az istentisztelet órájában hat kékköppönyöges fehér turbános szaridsa lovagolt be a városba.

Ebben ugyan nem volt semmi különös. Járt akkoriban Körösön török katona, török kalmár, török dervis mindennap. De azért aki azt a hat katonát meglátta, rajta felejtette a szemét a vezérükön.

Pufók képtű, vállas óriás volt ez, s mintha a feje két fejből volna összeforradva, az arcát egy éktelen nagy forradás árkoilta kétfelé.

Az árok még vörös volt és duzzadt. A homlok közepétől vonult le az álla aljáig, s az ajkakat is úgy ketté metszette, hogy azt a csenevész orrot félrehajlón illesztette abba a nagy pofába a teremtő Allah, különben azt lehetett volna gondolni, hogy a feje kétfelé nyitható, mint a dió.

Az éktelen csuda megállott a templom előtt és odaszólt magyarul az ajtóban ácsorgó körösiekhez:

— Mi van itt, hogy olyan sokan vagytok?

— Eklézsia-követés, — felelte egy öreg.

— Asszony vagy ember?

— Mind a kettő.

— Mit cselekedtek?

A körösi ember vállat vont:

— Mézet loptak.

— Mézet? oszt azért így büntetik őket?

— Embermész volt ám!

— Hallod, én velem ne pistikázz, mert be találok ütni a fejedet. Hol a bíró?

— Itt van az is a templomban.

A török leszállott a lováról és bement harmadmagával a templomba. Megbámulták a szegénykőre hullott asszonyt, a legendát is, aztán le is ülték a kőzetükbe a földre.

Végig hallgatták a kálvinista prédikációt is, meg a pápistát is.

Abban az időben egy templomban tisztelte a két felekezet az egy Istent, s tán máig is úgy volna Nagykörösön, hanem hogy némely gonosz diákok egy holt kutyát vontak fel a prédikátor székebe és úgy állították oda, amint az öreg papolni szokott, emiatt aztán ketté vált a békességes gyülekezet.

Mikor a török kijött, az árkok arcu fölküldte az egyik katonáját a bíróhoz, hogy adasson nekik ebédet.

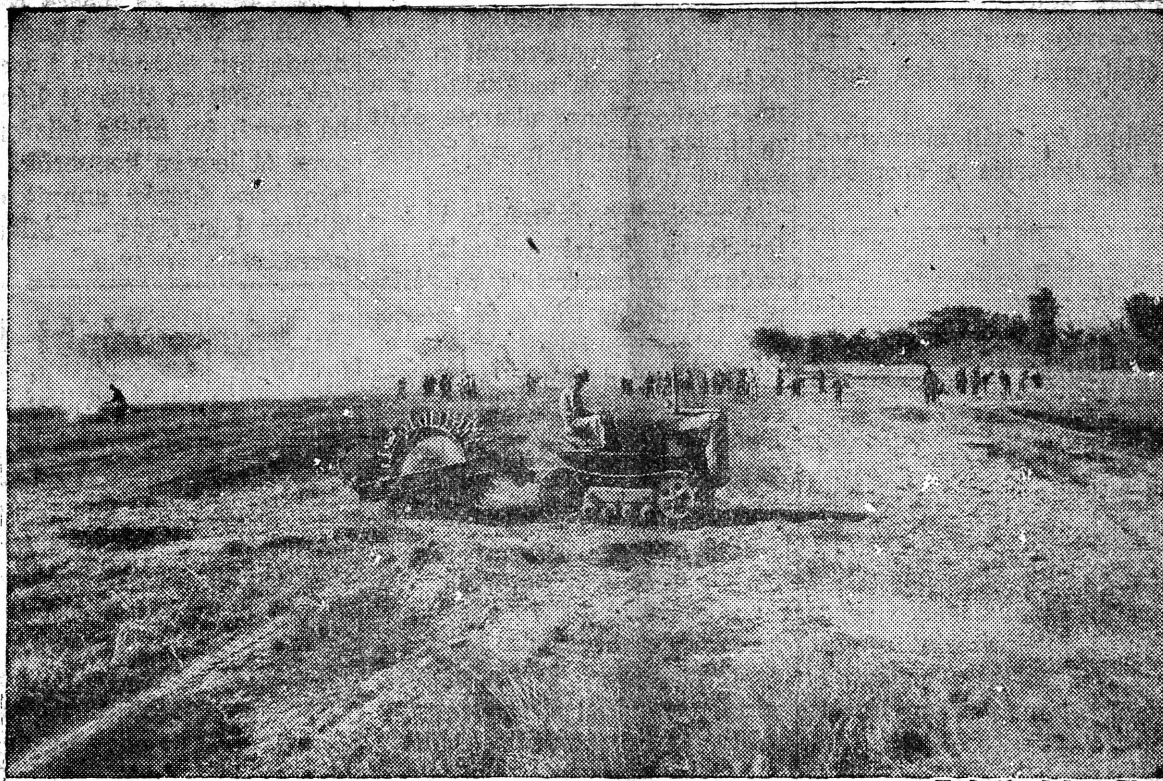
A körösi városházán rendes konyha és szakács-asszony volt az ilyen kőbor törökök ellátására.

A raboknak, meg a törököknek ott főztek a városház egyik szögletében.

A bíró nem ellenkezett egy szóval se. Leizent a szakács-asszonynak, hogy egy birkával többet aprítson a bográcsba, s legott feliratta a notáriussal, — mint ez máig is olvasható, — a város számadáskönyvébe:

‘Hat török egy birka.’

(Folytatjuk)

Megint gazdát cserélt egy kínai repülőtér... most amerikai repülők ott az urak

Érdekes hírek EURÓPÁBAN

A háborús bűnösök tárgyalása

Bukarestben megkezdtek a háborús bűnösök perének tárgyalását. Egyelőre huszonöt magasrangú személyt a vádlottak padján. Vannak köztük többszörös miniszterelnökök, miniszterek, államtitkárok és magas rangú román tisztek. Ez csak az első csoport. A hír szerint sokkal több is lesz.

Leszerelik a svéd hadsereget

Az európai háború, bár Svédország mindvégig semleges maradt, mégis nagy terheket rótt rá. Most igyekeznek amenyit csak lehet megszüntetni. Elrendelték a svéd hadsereg leszerelését. Csakis azok maradnak szolgálatban, akik 1943 óta léptek a haderő kötelékébe.

18 nő holttestére bukkantak

Quiberonban, Franciaországban egy kertben ásás közben 18 nő holttestére bukkantak. Kiderült, hogy 1944 májusban tették el őket láb alól a náci. Valamennyit azzal gyanúsították, hogy a földalatti mozgalmhoz tartoztak. Egy német hadifogoly, aki ott volt a kivégzésnél, azt vallotta, hogy amikor az történt, akkor minden franciát, aki közelben volt, eltávolították, hogy ne tudjon senki se a kegyetlenségről.

Lengyelországban földet osztanak

A szovjet által elismert és támogatott kormány sajtóirodája jelenti: Pomeránia tartományban a jelentés kiadásáig már 165,400 hektár földet osztottak szét az arra jogosultaknak. 10,857 hektárt a felosztott birtokok volt cselédsege kapott, 2,507 szegény családnak 7,983 hektár jutott, 1,377 közepes vagyonnal rendelkező földműves családnak 4550 hektárt adtak.

Amikor a marine első vonala támadásba lendül

Francia hadsereg készenlétben

Charles de Gaulle tábornok nyilvánosságra hozta, miszerint 75,000 főnyi jól képzett csapat készen áll arra, hogy a csendes-óceáni frontra induljon. A szövetségesektől azonban azt kérte, hogy gondoskodjanak a szállításról, mert a francia hajók mindigke most a szövetségesek szolgálatában áll.

Bevezették a polgári házasságot

Bulgáriában eddig nem volt kötelező a polgári házasság. Most a magyar mintára ott is törvénybe iktatták, hogy egyházi esküvőt csak akkor végezhetnek a lelkészek, ha a házasulók előbb már polgári házasságot kötöttek.

Görögországban emelkednek az árak

Görögországban a pénz további értéktelenedése miatt az árak óriási módon emelkednek. Egyes cikkek ára egy hét alatt száz százalékkal is emelkedik. A munkásság ennek következtében magasabb béreket követel és emiatt aztán naponta sztrájkok bontják ott az életet.

Német foglyok végzik a javítást

Duncan Sandys munkaügyi miniszter nyilvánosságra hozta, hogy Londonban a bombatámadások következtébeni károk javítását német hadifoglyokkal végeztetik és e célból nagyobb mennyiségű náci foglyot hoznak az angol fővárosba.

Egy német gyárat üzembe hoztak

Hamburgban — mely város angol megszállás alatt áll — egy gyárat angol felügyelet mellett üzembe helyeztek. A gyárban női szepészeti cikkeket gyártanak. Az első, amit gyártani kezdtek: puder volt, aztán szájfesték előállításához kezdtek. A gyárat a megszállás előtt rabmunkásokkal tartották üzemben. Most német nők dolgoznak abban és első termelvényüket a volt rabszolga munkásoknak osztották ki.

Több húst kérnek a franciák

Az Egyesült Államok népe most ismerkedik meg a húshiánnyal. Nálunk még újság az, hogy az üzleteket hússal találják a vásárolni kívánók és a pontokra kapják a húst. — Európa népe régen megszokta azt.

A francia közéleti miniszter most intézett átiratot a szövetségesek központi parancsnokságához, melyben azt kéri, járjanak el, hogy a francia nemzet több húst kaphasson, mert különben bajos lesz a rendet és biztonságot fenntartania.

MAGYARORSZÁGI HIREK

Magyarországgal még mindig nincsen közvetlen érintkezési lehetőségünk. Leveleket oda nem küldhetünk és ott élő hozzátartozóink — ha valaki közülük életben maradt a náci borzalmak után — nem írhatnak nekünk.

A megszálló orosz hatóságok még mindig nem engednek be oda amerikai újságírókat, akik elfogulatlanul beszámolnának nekünk tapasztalataikról.

Amerikai katonákból is csak roppant kevesen vannak Magyarországon, akik családjaikkal küldött levelekben némi képet mutatnak nekünk arról, amit látnak Magyarországon. Roppant könnyen megszámálhatnánk azonban azokat az amerikai magyar családokat, akiknek gyermekei olyan szerencsések, hogy eljuthattak arra a földre, ahonnan szüleik származtak.

Igy még mindig csak annyi értesülünk van Magyarországból, amennyit az ideérkező lapok nyújtanak nekünk. Ezek — persze orosz cenzurán mentek keresztül, mielőtt nyomtatásba kerülhettek.

Az ujabban érkező lapokból tudjuk meg, hogy e lap mult heti számában elsratott nagy magyart, sőt mondhatom azt is, az az új idők legnagyobb, legbátrabb, életét áldozó magyarját: Bajcsy Zsilinszky Endrét kiásták soproni sírjából és úgy, amint végső kívánsága volt: Tarpán, az ottani református temetőben temették el május 13-án.

Amikor Budapestre értek a halottal, az országházban felravalatozták és ott tartott szertartás után szállították tovább Tarpára.

Tarpára, melynek népét több ízben is képviselte a parlamentben, de nem mondanánk igazat, ha nem íránk azt is meg, hogy pedig volt idő, amikor a tarpai nép cserbenhagyta ezt a tiszta szándékú, a népek csak jól akaró államférfit. Amikor a hatalom jelöltjei mellett adták le szavazataikat, pénzért, adóellenegésért, vagy más okokból.

Soha nem felejttem el azt, amikor 1935-ben egy szélhámost választottak meg vele szemben, milyen elkeseredetten jött el onnan... És aztán később, amikor az ő leleplezésére megsemmisítették Kenyeres-Kaufman Miklós választását és a képviselő urat börtönbe küldték, akkor se őt küldte Tarpa a parlamentbe, hanem Gömbös új jelöltjét, ha jól emlékszem, válami Konkoly Thege nevű urat. A bukás akkor is megsebezte Bajcsy Zsilinszky Endre lelkét, de azóta ugylátszik megbocsájtott Tarpa népének és olyan nagyon szívbe zártta Esze Tamás népét, hogy örök nyugovóra is közéjük vágott... Megértette, hogy nem a nép volt a hibás, mert megbuktatta őt, hanem a hatalom urai, akik pénzzel, adóelengedéssel, vagy mással megvették a szegény embereket... A soproni sírból való kiásása alkalmával így ír a Kis Újságban róla Desseffy Gyula:

Az egész ország egységes gyászban, osztatlan lélekkel ott áll a soproni temető sírhantja mellett. Ott, ahol a független magyar gondolat hősi halottja, Bajcsy Zsilinszky Endre, ideiglenes nyugalmat talált. Temetésére készülünk és tisztelünk. Hogy megadjunk neki azt, amit életében nem voltunk képesek nyújtani, mert rab- szolgatartóink nemcsak őt üldözték árkon-bokron át, hanem pusztussal elnyomtak minden olyan megnyilvánulást, amely tisztelgetéssel lehetett volna előtte. Amelyben kifejezésre jutott volna hódolatlunk és becsületünk az iránt a férfi iránt, aki március 19-ének gyásznapiján fegyvert emelt a betolakodóra. S akinek ez a escelekedte szinte szimbolikus volt, mert ezek és százazrek, sőt milliók vágyát, akaratát fejezte ki. Hogy többen nem akadtak, annak részint megfélemlítés az oka,

de elsősorban a szervezettenség és irányításnékültség magyarázza meg, hogy Bajcsy Zsilinszky Endre egyedül maradt és hogy ezáltal március 19-ike az elmulasztott escelekedetek gyászos napjává lett.

Börtönéből október 15-én szabadult ki s még alig szokott napfényhez a cella sötétjétől elvakult szeme, az első kép, amely eléje tárult, a Vár ostroma volt. A gyűlölt ellenség, a becsutlen német, furfanggal, árulással ismét elnyomta a magyarság szabadságvágyát és felszabadulási akaratát. Sokhónapos szenvedés után egy percig sem habozott és élére állt az ellenállási mozgalomnak.

Földalatti szervezésben katonákat toboroz egy szabadságharcra, nem törődik az ellenség százszoros túleréjével, harcolni, küzdeni akar a magyar függetlenségért. Árulás fogságba ejti és elindul a mártírok magasba ívelő útján. A sivar kornak példát ad, eszményit a közbűs társadalomnak, megmutatja, hogy a hit és az akarat, az áldozatkészség és a bátorság Rákóczi és Kossuth népének igazi jellemvonása.

Valamikor jellemtelen és értéktelen ellenfelei nádasok ordásának neveztek őt. És valóban, az utolsó évtizedek politikai gáz-gázában kivett, üldözött ordassá lett a magyar. Rejtőznie kellett saját hazájában, élet-halál harcot kellett vívnia pusztá léteért. Üldözést, nyomort, szenvedést vállalta tarthatott csak ki örök magyar eszményei mellett. Akik ismerték, tudták, hogy ahol megkondul a vészharang, ahol legnagyobb a veszély, ahol férfi kell a gátra, ott terem Bajcsy Zsilinszky Endre. Vállal minden áldozatot és szenvedést és példaadóan megmutatja a perc-embereknek, mi az igazi magyar magatartás. Cselekvés előtt sosem mérlegelte a veszély nagyságát. Sosem nézte az ellentét erejét. Mindig egyedül az irányította escelekedteit, hogy mit kell tennie a magyar gondolat jegyében, mit követel a becsület, a tisztesség, mi az igazi magyar magatartás. Egy korban, amikor idegen szellemvilágon nacionalizmus szinte lejárta a magyar gondolat becsületét, Bajcsy Zsilinszky Endre a maga tiszta, nagyszerű hazafiságában ragyogó fáklyaként valamennyiünk számára megmutatta, hogy a magyar hazafiság a maga áldozatkészségével olyan erkölcsi érték, amelyet egy korban sem nélkülözhetünk.

Temetésre készülünk, de amikor elindul Bajcsy Zsilinszky Endre koporsója az ország nyugati végéből, hogy ünnepélyes pesti beszentelés után végül Tarpán, a keleti végeken, Rákóczi magyarjai közt végleges nyugalmat találjon, nemcsak temetésre készülünk, hanem lelki magunk-baszálásra, tisztelgetésre a hős előtt. A magyar függetlenségi gondolatnak, a szabadság eszménye azon megsemmisítője előtt, aki egy gyáva korszakban személyében egyesítette az igaz magyar jellemvonásokat, szinte szimbolikus képviselte lelkünknek és szellemünknek jobbik felét.

DESSEFFY GYULA

Akinek a neve a cikk alatt van — Desseffy Gyula —, arról, innom kell pár sort. Fialember, talán már elhaladta a harmincat, de ebben nem vagyok bizonyos. Neve mellett nem áll, hogy "gróf", pedig annak született. Az ország egyik leggazdagabb földbirtokosának fia. Nyiregháza és Ujfehértó között — Királytelek, Császárszállás — egész birodalom volt a Desseffy birtok.

Gyula grófot, amikor a gimnáziumot elvégezte, Debrecenbe adta édesapja gazdasági akadémiába.

Akkoriban Debrecenben már nagy tömegeket hódított meg a náci eszme magyar kiadása, a nyilas mozgalom — és Desseffy Gyula rémülten látta, hogy diák társai között is milyen nagyon hódít a német maszlak.

Az ő lelkétől roppant távol voltak a nyilas eszmék. Fialember, kora és erőfi származása ellenére is, etösen foglalkoztatták a szociális kérdések. Baráti köre olyanokból került ki, akik — nem a divatos gömbösi politikai irányzatot képviselték, hanem ennek épen az ellenkezőjét: a népi, szociális, demokratikus magyar felfogásnak adtak hangot.

Nemsokáig birta a debreceni

gazdasági akadémia légkörét és mert rájöttek arra is, hogy engedély nélkül röpiratokban próbált gátat vetni a nyilas pestis terjedésének: jobbnak látta Debrecenből távozni.

Pesten folytatta tanulmányait. Szabadidejét állandóan azoknak az ifjaknak körében töltötte, akiket akkoriban radikálisoknak, lázítóknak tartottak. A falukutatókból állt baráti köre.

1939-ben, amikor Teleki Pál gróf került kormányra és szükségét látta, hogy a magyar falvak nyomorúságán valamit segítsen, e fiatalok közül küldött le a megyébe a helyzetet tanulmányozni és aztán javaslatot tenni.

Desseffy Gyula Szatmár megyébe került, abba a megyébe, ahol a Szamos mentén annyi javítani való akadt.

Egymásután küldte a jelentéseket, javaslatokat Budapestre és a szolgabírák, jeszók réme lett. Tudták, hogy atyafiságban van Teleki Pállal és azt is, hogy komolyan veszi feladatát. Sok jegyző ellen indítottak fegyelmi eljárást Desseffy Gyula jelentései alapján.

Mikor ama bizonyos törvény miatt őrségváltás volt a magyar sajtóban, Lévai Jenőtől megvette a Kis Újságot.

Hetek alatt nagyszerű lapot csinált belőle. A lestehtésegebb és legbátrabb újságírókat vette maga mellé — akik Teleki Pál tudtával és beleegyezésével — roppant bátran bírálták a harctéri eseményeket. Ermansdorff akkori német követnek nagyon sok borsot törtek a Kis Újságban az orra alá.

Teleki Pál halála után Desseffy Gyulát egy darabig őrszetben is tartották a náciak. Aztán később, amikor megszakkadt az összeköttetésünk az óházával: nem hallottam többé róla.

Hogy nem hagyhatta cserben elveit és barátait, azt abból sejtem, hogy az új világban is lapot szerkeszt, a kisgazda párt hivatalos napilapját, a Kis Újságot.

* * *

A Reggel című lapban találtam ezt a hirt, ami most következik:

Meztelenül állt a bitó alá a sopronkőhidai fegyház udvarán herceg Odescalchi Miklós

A Reggel a fiatal tuzséri nagy birtokos haláláról a következő hiteles részleteket tudta meg:

Odescalchi Miklós mint repülőtszít, szökést próbált repülőgéppel és Tito csapataihoz akart repülni. A szökés nem sikerült. Odascalchi Miklós gépe tévedésből német repülőterén ereszkedett földre és így történt, hogy a margittörüti fogházba vitték. Itt rettenetesen megkínózták, így került vérbe-fagyva a sopronkőhidai fegyházba, ahol szökése miatt halálra ítélték. Odescalchi ekkor elhatározta, hogy ha már a halálos ítéletet elkerülni nem is tudja, legalább megakadályozza, hogy holmijaiból bármí is a nyilasok birtokába jusson. Ezért borotvapengét szerzett, amellyel a legnagyobb mügöndal és a leggondosabb apróéltossággal felszeletelte ingét, ruháját és minden más holmiját, csak azért, hogy semmi se jut-hasson a nyilasok kezére. Szem-anuk elbeszélése szerint a fia-talemben teljesen anyaszült meztelenül állott a bitó alá. Itt s férfiasan viselkedett; még az utolsó pillanatban is kifejtette hőhérainak, hogy azért akasztatja magát így, meztelenül, mert nem akarja, hogy a nyilasok bítorolják tulajdonait.

A Szabolcs megye Tuzsér községből való herceg Odescalchi Miklós is a náci brigantik áldozata lett.

* * *

Még nem tudjuk, hogy kiket másokat végeztek ki a náci gaz-emberek és magyar csatlósai.

“Olyan dolgokat láttam, amikre emlékezni fogok, míg élek.”

Jönnek a levelek fiainktól Németországból. Most van idejük írni, mert vége ott a csatáknak. Nem kell félniök a golyótól, nem köti le idejüket harc, vagy menetelés.

És beszámolnak arról, amit ott látnak.

A levelek tele vannak borzalmakkal. Mert amiket ott látnak, az minden képzeletet felülmúlóan borzalmas.

E lap olvasói már megismerkedtek ilyen levelekkel. A Price, Utahból való Bene Elek és a Johnstown, Pa.-ból való Balog János írásai azonban még csak halvány képet mutattak a borzalmakról ahhoz képest, amit a Windber, Pa.-ból (320 Somerset Street) való Kovács János látott.

Be kell azonban mutatnom őt, mielőtt levélét közölném. Ha családi körülményeit megismerik az olvasók, akkor jobban megértik, hogy a fiúnak a lelket miért forgatta olyan nagyon fel, amit Németországban látott.

A szülei: Kovács István és neje Nyerges Mária, Szepesi Abauj megyéből az első háboru utáni időkben jöttek ebbe az országra és Windberen telepedtek meg.

Hat gyermekkel áldotta meg őket a jó Isten, akiknek kenyeret adni egy ember két kezze munkájából nehéz feladat volt.

Kovács István a kenyer kereső munka mellett mégis talált időt arra, hogy református egyházi életében serénykedjék, presbitere, hosszú ideig pénztárnoka volt egyháznak és ma is elnöke a Református Egyesület ottani fiókjának.

A küzdelmes bányamunkában azonban egészségét elvesztette, letörte a bányász asztma és immár öt éve kórházban lakója.

Hűséges hitvesével gyerekeiből nagyon rendes, szépre, jóra hajló gyerekeket neveltek. Közülük három: a levél írója: János, István és György Németországban szolgálják a hazát, Géza és Marika otthon vannak, míg egy gyermekük az óházában él.

Egyszer majd eljön az idő, amikor ezt is megtudjuk. Nemcsak a közéletben szereplő férfiak és nők lettek a náci gyilkosok áldozatai, de egyszerű falusi emberek is — a százezerszámra legyilkolt zsidó férfiakon, asszonyokon és gyermekeken felül — akik nem voltak hajlandók a náci bolondgombákat bevenni és szembe mertek velük szállni.

Ha a levelezés megindul majd a magyarországi néppel, akkor látja meg Magyar-Amerika teljes valójában, hogy milyen rémséges árat fizetett a magyar nép a nácizmusért.

* * *

A Reggel című lap hozta azt a hirt is, ami arról ad számot, hogy Mindszenty József veszpémi és Shvoy Lajos székesfehérvári püspökök hazatértek a náci fogságból.

Shvoy Lajos püspököt Amerikai magyarjai közül is sokan ismerik és nagy szeretettel emlékeznek reá abból az időből, amikor 1923-ban Marcell Mihály, a Szent Imre Kollégium későbbi igazgatójával itt jártak köztünk és missziós munkát végeztek.

A hir így szól:

Nyilas fogságból Budapestre érkezett a veszpémi és a fehérvári püspök

Mindszenty József veszpémi és Shvoy Lajos székesfehérvári püspököket a nyilasok fogságba vetették. A Vörös Hadsereg előretörése során a két püspök kiszabadult. A veszpémi és székesfehérvári püspök már Buda-

A gyerekek is szüleik nyomdokain haladtak, templomjárók, társadalmi életben résztvevők.

Ilyen környezetből kiindult Kovács János lelke persze, hogy háborog, amikor olyan borzalmakat talált, mint az alant között levelében írja.

A levelet egyháza szeretett papjának. Nt. Szabó Lászlónak, kiváló költőnekne küldte. Ő bocsájtotta rendelkezésemre és adta meg az engedélyt arra, hogy azt e lap olvasóival megismertethetem.

Nt. Szabó László levelében ezt írja nekem:

“Öszintén megvallom, hogy a németektől leadott híreket mindig propaganda tülzásnak tartottam, míg a Johnny levelét nem vettem. Ez aztán igazán borzalommal töltött el, hogy egy magas kulturájú nemzet ennyire képes lesülyedni, az embertelenségben.”

Nt. Szabó László nem volt egyedül, aki nem hitte a németországi borzalmakról közölt híreket. Sokan voltak, akik nem tudták elképzelni a rémségeket.

Fiaink is érezték, hogy itthon talán nem adnak hitelt az újságok közleményeinek, képeinek és mint Balog János két hét előtti levele mutatta, ő például meg is mondta leveleében: azért írja ő le, mert tudja, hogy szülei az újságokban közölt borzalmak el sem hiszik.

És itt következik Kovács János káplár levele, aki a 69-ik signal battalionban szolgál. A személyes természetű rész elhagyása után ezt írta:

“Az utolsó két-három napban olyan dolgokat láttam, amikre emlékezni fogok, míg élek... Valóban borzalmas írni róluk, de én le akarom ezt írni mindenképen.

Német koncentrációs táborban voltam. Ők ezt munkatábornak hívták, de mi ezt másként látjuk. Három milenyre van a legközelebbi város. Az egész kettős drótkerítéssel van körülvéve és amint beértünk, a bejáratról vagy harminc lányira egy hatalmas zászló-rudhoz értünk és ott láttuk az első borzalmakat, ott hevert vagy tizenöt-husz holttest, a legtöbb teljesen ruhátlanul. Látszott rajtuk,

* * *

Magyarországon a vonatok járata még nagyon ritka. Egy sereg vasuti vonalon még nem járhatnak a vonatok, a pályák nincsenek rendben, más vonalakon meg a kevés mozdony és vasuti kocsi miatt ritka a vonatjárat.

Ez az oka, hogy maga a MÁV kérte az illetékes hatóságot, hogy az utazást engedélyhez kössék és csak az utazhasson, akinek az mulhatatlanul szükséges. Így szól az erre vonatkozó h iradás:

Engedélyhez kötik az utazást

A MÁV vezetésétől kapott információk szerint a MÁV visszakapott három üzletigazgatóságot: Debrecen, Miskolc és Szegedet. A MÁV javasolta az illetékes hatóságoknak, hogy az utazást ideiglenesen hatósági engedélyhez kössék. Ugy terve-zik, hogy Budapesten az előjáróság, vidéken a kapitányság ad ki utazási engedélyt és jeyet csak az kap, akit az engedélyt felmutatja. Ez az intézkedés a helyi vonalakra nem vonatkozik, a munkásság és a tanulóifjúság ezeken akadálytalanul utazhat.

hogy halálra voltak éheztetve. Amikor a németeknek menni kellett, egy szerien kihajtották a foglyokat szállásaikról és lelőtték őket, minden holttest tele volt lyukakkal. Azt hiszem nem volt olyan, amelyikben legalább tizenöt lyukat ne számolhattunk volna.

Aztán találkoztunk egy civillel, aki a táborban dolgozott a németek uralma alatt és megkérdeztük, milyen nemzetiségű népek voltak ott és erre azt felelte, leginkább csehek, lengyelek és magyar zsidók. A szabadban volt egy akasztófa is, ott akasztották fel, akiket így akartak elpusztítani.

Aztán egy kis épülethez értünk, ami úgy nézett ki, mint egy csirke-öl, nem volt nagyobb, egy rendes csirkeolnál és ennek az épületnek a sarkában találtunk vagy husz-harminc holttestet, teljesen meztelenül, mésszel, leöntve, hogy a szagukat ne érezzék.

Aztán egy másik épülethez mentünk, ahol a népeknek aludni kellett, de ezt alig lehetett lakásnak nevezni, inkább istállónak, ha az ágyak rendesen lettek volna felállítva, alig fért volna több, mint harminc személy és ebben a helyiségben százötven matrac volt.

Innen a halottégetőbe mentünk és ez volt a legborzalmasabb, amit valaha az életemben láttam. Nyolc szálfát volt lerakva, olyanok, mint a vasuti sinek alatt és erre voltak aztán a holttestek egymásra rakva és a tetején ujra nyolc szálfá és a mikor már elég magas volt a hullahegy, akkor meggyújtották azt. Mikor mi odamentünk, egy ilyen oszlop még égett egy kicsit és alatta hamu, égett csontvázak, egy csomó hulla még nem nagyon égett meg, láthatunk egy-egy testrészt, melyek csak félig égetek el.

A halottégető mellett egy pár gödör, félgy vízzel és a vízben testrészek usztak, amiknek látta olyan borzalmas volt, hogy gyorsan elhagytuk ezt a helyet.

A következő állomás volt egy hely, ahol vagy harminc német civil sírokat ástott. Mások meg teherautomobilokon már szállították a holttesteket, hogy elássák őket, fehér lepedőkkel göngyölve.

Nem bántam volna, ha rámbiztalt volna ezeket a németeket, alaposan megdolgoztattam volna őket.

Amikor mi a táborban jártunk, amerikai generálisok, Eisenhower, Patton, Bradley és mások is ott voltak és az arcukról le lehetett olvasni felháborodásukat, különösen a Patton arcáról.

Azt szeretném, ha az Egyesült Államok népe látta volna, amit mi láttunk és azt is, ahogyan a borzalmak történtek.

Ma egy másik táborban voltunk és ez volt még csak az igazi borzalom.

Egy embert találtunk ott, aki angolul beszélt, és azt mondta, hogy mikor a tábor még teljes üzemben volt hatvanötezer lakója volt. Minden nemzetbeli más és más betűkkel jelölték: a cseheket nagy T-vel, a lengyeleket nagy P-vel, a hollandokat nagy N-el. A barakok, ahol a népek laktak, olyanok voltak, mint a szardiniás dobozok, egybe-egybe ezerháromszáz embert zsúfoltak. Mondhatom tizszer tizenkészer annyi, mint amennyinek ott lenni kellett volna. Az egyik bajtársam tud lengyelül, az beszélt egy lakóval, aki az első között volt, akik odakérültek. A lengyel hadsereg tisztje volt. Azt mondta, a német doktorok bementek a kórházba és megkérdezték, ki akar nagyobb kórházba menni, ahol jobb kezelésben lesz része.

A betegek persze azt hitték, hogy szerencse érte őket, persze, hogy mind menni akartak. El is vitték őket, de nem kezeli, hanem beoltották őket és pillanatok alatt meghaltak. A halottakat mind teherautókra hányták, és vitték a halottégetőbe.

Ez egy hatalmas cement épület, hat hatalmas kéménnyel. Minden kemence olyan nagy, hogy kilenc-tíz halottat be lehet zsúfolni. Ez volt szegényeknek a végállomás. Mikor mi ott voltunk, még mindig voltak a kemencében csontvázak.

Mikor ezt a helyet elhagytuk, megmutatták, hogy hová hordták az emberi hamut, amikor porrá égetek. Egy urnát mutatott a lengyel tolmácsunk, azt mondta abban vagy ezerkét-száz halott hamuja volt. Azt hiszem nem volt nagyobb az urna, mint vagy három bushelos.

Aztán egy másik épületbe léptünk, ahol az akasztásokat végezték. Ahányszor valakit akasztottak, mindig új szöveget vertek a falba, amikor a kivégzésnek vége volt, a szegyet kivették.

Utána következett épület olyan volt, mint egy istálló, ahová naponta ötven ember terelték. Amikor beértek velük, letérleltették őket, mintha imádkoznának, aztán közelebb nyakba lötték őket. Az épület másik feleben kintózták igazán borzalmasan a foglyokat. A padló téglá és a szerencsétleneknek a fogalkkal kellett a téglákat kikaparni, ha ezt nem tudták megtenni, gázkamrába kerültek.

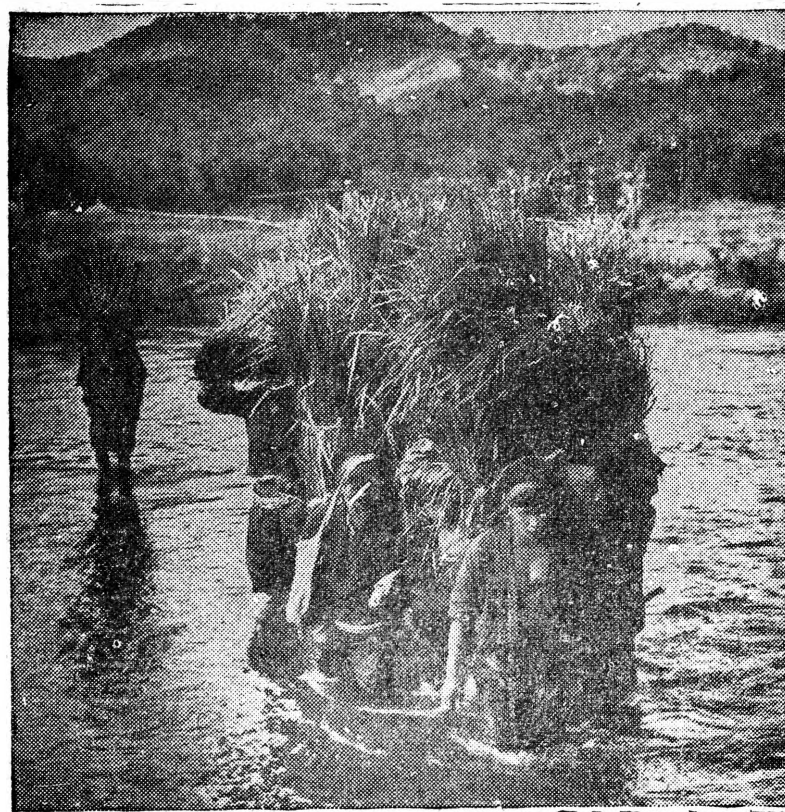
Még több látnivaló is volt, de nekünk már ez is sok volt. Csak mutatóvány abból, amit az utolsó napokban láttunk... ”

Eddig tart Kovács János windbéri magyar származású amerikai káplár levele. Megértem, hogy az ő tiszta, becsületes lelke nem akart több borzalmat látni...

Hogy az élelmezési viszonyok, milyenek lehetnek Magyarországon, azt megítélhetik az olvasók abból a hírből, ami itt következik:

Olesó cukor Budapestnek

A közellátási miniszter a cukorinség enyhítésére 200 vagon cukorrépat hozat fel Budapestre. A cukorrépat egy pengős kilónkénti áron bocsátják a vásár-

Egy burmai folyón gázolnak át hős fiaink

Pártolja Hirdetőinket

MAGYAR BANYASZ LAP

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Andrew Fay Fisher

PUBLISHED EVERY THURSDAY

Office of Publication:

8502 West Jefferson Ave. - Detroit, 17, Michigan

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United StatesSubscription Rates: In the United States \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$4.00
Egyes szám ára 6c Single Copy 6c

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miner's Journal is Written for Miners of Miners
by MinersEntered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Mich.
Under the Act of March 3, 1879.

Editor's Office:

239 Fourth Avenue Pittsburgh, 22, Pa.
All articles and changes of addresses should be sent to the
Hungarian Miner's Journal, 239 Fourth Ave. Pittsburgh, 22, Pa.
Minden a lapot érdeklő közlemény, címváltozás erre a címre
küldendő: Magyar Bányászlap, — 239 Fourth Avenue, Pitts-
burgh, 22, Pa. — Telefon: ATlantic 8143

NEM LESZ

munkanélküliség a háború befejezése után. Átmenetileg, míg az ipar a háborúsól a békésbe átszereződik, lesznek munkátlanok, de olyan méretű munkanélküliség, mint amilyenre borzalommal emlékezünk vissza a harmincas évek elejéről, nem lesz, ha Japánnal be is fejezzük a háborút.

Gazdasági szakértők szerint ebben az országban óriási összegek várnak arra, hogy elköltsék azokat. A háború tartama alatt sok mindent nem tudtunk beszerezni, amit szeretnénk volna megvenni és a pénzt így félretettük.

De más okok miatt is számíthatunk arra, hogy ebben az országban egyhamar nem lesz depresszió. Európát ujja kell építeni és a mi iparunk az, amely erre fel van készülve.

Az egész világ le van rongyolódva és a mi iparunk az, mely képes arra, hogy a világot felöltöztesse.

Akik gazdasági kérdésekkel foglalkoznak, azt hiszik, hogy a háború utáni öt éven belül semmiképpen sem zudul nyomorúság erre az országra. Vannak azonban olyan szakértők is, akik szerint nem öt, de még tíz év múlva is prosperitás lesz ebben az országban.

A háború vége tehát nem jelent majd olyan visszaesést, olyan munkátlanságot, mint jelentett 1920—21-ben ebben az országban.

A MAGAS BÉREK

eltörése ellen szervezkedik a tőkések egy csoportja. Ezek azt állítják, hogy a mai béreknél jóval alacsonyabbakkal kell a békés termelést megindítani, ha azt akarjuk, hogy árucikkainkat a külföld meg tudja majd fizetni.

Akik ezt az álláspontot képviselik, azoknak nincsen igazuk. Elsősorban is ennek az országnak az ipara jó ideig nem külföldi, hanem belföldi használatra termel. Másodsorban meg azok az országok, melyek mégis szöba lehetnek közvetlenül a háború után — a szövetségesek és délmériki államok — meg tudják fizetni a mi ugynevezett magas béreink mellett termelt cikkek árát.

A tőke mindig azzal érvel, amikor az amerikai munkás bérét le akarja vágni, hogy versenyképessé kell tenni az amerikai árut. Most azonban az amerikai árunak az európai még jó ideig nem lesz versenytársa — mert Európa országai még nagyon hosszú ideig nem lesznek abban a helyzetben, hogy kivitelre termeljenek.

MENNÉL TÖBB UJSÁG

érkezik az óhazából és mennél alaposabban nézi azokat át az olvasó, annál jobban megismerkedhetik azzal a nyomorral, amiben annak a szerencsétlen országnak a népe él. E lap olvasóinak figyelmét csak egy kicsi hírre hívom fel, amit a harmadik oldalon találhat a Magyarországi Hírek címmel közölt cikkben, mely arról szól, hogy cukorrépa levét ajánlanak cukor helyett használatra és a cukorrépa pedig megévesre.

Mi, akik panaszkodunk, ha egy kicsit keserűbb a kávénk, mint azt megszoktuk, nem tudjuk elképzelni a cukorrépa levél édesített eledeleket. Nem lehet épen valami jó.

De még cukorrépa lében se nagyon bővelkedhetnek, hiszen nincsen pénzük, amivel még a cukorrépa is meg tudják venni. Szükséklődnek mindenben és minden jelentés azt mondja, legnagyobb a hiány orvosságokban, kötszerekben. Ezeket kérnek legsürgősebben.

Az Amerikai Magyar Segély Akció egy szállítmányt már küldött. De mi egy szállítmányt ott, ahol a szükség roppant nagy. Az amerikai magyarság feladata, hogy tegye lehetővé a Segély Akciónak, hogy mennél többet tudjon küldeni. És gyorsan adjon mindenki, mert kétszer ad, aki gyorsan ad...

ISKOLÁBA KÜLDIK

fiainkat, akik leszerelenek. A nemzet lehetővé teszi nekik, hogy tovább képezzék magukat, hogy tanuljanak olyan mesterséget, amilyenhez legjobban van kedvük. Egyetlen nemzet se nyújt olyan kedvezményt leszerelő katonáinak, mint az Egyesült Államok. Mert nemcsak arról gondoskodnak, hogy a tandíj ki legyen fizetve, de arról is, hogy a tanulás ideje alatt a volt katonának legyen miből élnie is. Még akkor is, ha már nős és családja van. Azokról is gondoskodik a törvény.

Fiaink közül sokan az iskola padokból mentek a haza szolgálatába, nem volt idejük arra, hogy tanulmányaikat befejezzék és a hálás nemzet lehetővé kívánja tenni nekik, hogy elérjék céljukat.

Jól teszik a szülők, ha serkentik leszerelő fiaikat arra, hogy menjenek vissza az iskolába és tanuljanak. Tudjuk, hogy nehéz lesz ez, sok fiatalember nem akar már visszamenni az iskola padjaiba. De érdemes a szülőknek legalább megkísérlni, hogy fiaikat serkenték, mert ezzel szolgálatot tesznek nekik.

Az életben mindig azok boldogulnak jobban, akik jobb ké-

HETI SZEMLE

KANTARO ZUZUKI

japán miniszterelnök mult heti beszédéből megérthette ennek az országnak a népe, hogy a japán katonák miért harcolnak olyan elkeseredetten, halált megvetően Okinawa szigetén. A japán miniszterelnök nyíltan megmondta, hogy ha Okinawát fel kell adni, ha mi ott berendezkedhetünk és onnan támadhatják óriás bombázóink a japán célpontokat, akkor körülbelül fel is adhatják a győzelembe vett hitüket.

Kantaro Zuzuki szokatlanul őszintén beszélt a japán néphez. Nem kacsagott már őket győzelemmel, de szinte a való feketeségben mutatta meg a japán népnek, ami rájuk vár. Kétség-telenül azért tette, hogy ezzel az Okinawa szigeten harcolókat még nagyobb ellenállásra tüzelje és otthoni frontjukat még erősebb munkára serkentse.

Japán miniszterelnöke tisztában van azzal, hogy a háborút elvesztették és beszédében szinte előkészítette a népet erre.

TRUMAN

elnökünknek a kongresszushoz intézett rendkívüli üzenete számokban is megmondta Japánnak, hogy mi vár rájuk. — Hogy az Európában harcoló körülbelül 3,500,000 harcost oda szállítjuk, hogy már is husz nehézbombázó csoport kapta meg a parancsot a Csendes Óceán egy-egy pontjára való indulásra.

Es 3,000,000 főnyi haditengerészet, 65,000 különféle típusú hajóval is Japán ellen fog harcolni — amivel szemben Japán haditengerészete már is alaposan össze van zúzva.

De Truman elnök a számokon felül mást is mondott Japánnak. Azt is, hogy minden számítás, miszerint egy megegyezéses békét köthetnek velünk: hiába való. Washingtonba jelentések érkeztek arról, hogy a japán vezetők körök épen úgy, mint annak idején a náciak, azt hiszik, ha a háborút elnyújtják, ha mennél nagyobb árat fizetnek velünk a győzelemért, akkor megadjuk a harcot és megegyezéses békére is hajlandók leszünk.

Truman elnök Japán értesítésére adta, hogy a számítások épen úgy nem válnak be náluk, mint nem váltak be Németországban és ha nem akarják, hogy hazájuk ugyanolyan sorsra jusson, mint a német birodalom, ahol annyi, de annyi érték

JAPÁN

katonai célpontjai, hadiipar telepei nap-nap után kapják a bombázaport. Száz száma járják nehézbombázóink Japán felett a levegőt és dobják le pusztító bombáikat. És még mindig csak a távoli repülőterekről és hadihajókról induló gépek végzik a pusztítást. Az igazi bombázaport majd akkor zudul Japánra, amikor Európából is megérkeznek az új csoportok és az Okinawa szigeten levő repülőterekről indulnak pusztító utajaira.

A hadiipartelepeken szenved-

szültséggel rendelkeznek és mennél többet tud valaki, annál jobban boldogul.

Soha vissza nem téro alkalom, amit kormányunk kínál leszerelő fiainknak, ami lehetővé teszi nekik, hogy államköltségen tanulhassanak.

MARTINS FERRY, OHIO

HA JÓL AKARJA MAGÁT ÉREZNI,

nézzon be hozzánk

DUTCH HENRY'S
RESTAURANT & UNION BAR
"ALL LEGAL DRINKS SERVED"

Záróra délután 6 órákor
118 Hanover St. - Phone 584
Martins Ferry, Ohio
ART: LYNKEY, tulajdonos

PÉNZT SPÓROL
HA NÁLUNK VÁSÁROL!
RUDNER'S
"Everything For The Home"

Telefon: 363 Martins Ferry

Csupa erős, szép, tartós butort árulunk.

Nézzon be hozzánk!

HANOVER AND 4th ST.

és élet pusztul el: jobb lesz, ha idejekorán meglátják a falon az írást és megadják magukat.

Truman elnök világosan, minden kétséget kizáróan beszélt, a japán államférfiakon a sor, hogy cselekedjenek.

OKINAWA

szigetén a borzalmas harcok befejezéshez közelednek. A mult heten seregeink, a hatodik mariner hadosztály vezetésével megtörték a japánok erejét és ezzel megkezdődött a visszavonulásuk. Sehol másutt e háború folyamán nem voltak olyan retentően véres csaták, mint Okinawa szigetén. Eddig azt hittük, hogy Iwo Jimaért kellett legtöbb drága amerikai fiúnak életét adnia, most kiderült, hogy Okinawa még több áldozatot kívánt.

Fent említettem, hogy a japán miniszterelnök maga megmondta, hogy ha Okinawa teljesen a mi birtokunkba kerül, akkor ok a háborút körülbelül elvesztették. Ebből a kijelentésből megítélhetik az olvasók, hogy a szigetnek milyen egyvedülálló nagy hadászati értéke van.

Naha repülőtere egyike a legnagyobbaknak és legjobbaknak, amelyet végre a mult heten sikerült megszerezni. Innen óriás bombázóinknak könnyű lesz egyrészt a japán anyaszigeteket, másrészt Kinában levő japán frontot is bombázaport alatt tartani.

Okinawa bevételé kétségtelenül fájdalmasan sok amerikai életbe került. Hadvezetőségünk, mi tudjuk, igyekszik fiaink életével takarékoskodni. A japán minden képzeletet felülmúló kemény ellenállás az oka, hogy annyi derék fiunknak kellett ott életét áldoznia.

JAPÁN

katonai célpontjai, hadiipar telepei nap-nap után kapják a bombázaport. Száz száma járják nehézbombázóink Japán felett a levegőt és dobják le pusztító bombáikat. És még mindig csak a távoli repülőterekről és hadihajókról induló gépek végzik a pusztítást. Az igazi bombázaport majd akkor zudul Japánra, amikor Európából is megérkeznek az új csoportok és az Okinawa szigeten levő repülőterekről indulnak pusztító utajaira.

A hadiipartelepeken szenved-

dett károkat nem tudják könnyen helyrehozni és így hadiipari termelésük csökkent máris, a jövőben pedig, amikor németországi méretű bombázásokhoz lesz szerencsájuk, még jobban csökkenni fog. Éppen úgy, mint a náci birodalom hadiiparát megbénították a repülőmadások, a japán hadiipart is el fogják pusztítani.

De nemcsak a hadiipartelepek pusztultak és pusztulnak, hanem fontos kikötőjeik is, ami előkészítője annak a blokádnak, ami alá Japánt tenni kívánjuk.

SZÁMOKAT IS KÖZÖLT

a mult heten Curtis E. Le May generálisunk, aki a 21-ik nehézbombázó csoportunk parancsnoka és akinek gépei szállítják napról-napra mostanában a csapásokat Japánra. Február 26-tól, amikor a nagyobbarányu bombázások megindultak, 15,000 tonna bombát dobtak le csak e csoport gépei a célpontokra. — Szerinte ötvennégy négyzetmérföld területet teljesen elpusztítottak és kilencven százaléknyi-ra tönkretették azon a területen a hadiipari telepeket. Azt hiszi, legalább 4,000,000 ember otthona pusztult el a hadiipari telepeken felül és a halottak számát is több százezerre teszi.

Kétségtelen, hogy Japánban borzalmas károkat okoznak repülőink minden tekintetben.

Es ismétljük: még csak a kezdetnél vagyunk.

KINÁBAN

verést verés után kapnak a japánok. Az új kínai seregek egymásután veszik el tőlük a nagyon fontos pontokat. Pedig itt is az a helyzet, ami egyéb helyeken: még csak a kezdetnél tartanak. A kínaiak háborúja most van újjászervezés alatt, a csapatok még nincsenek mind a helyszínen. De amelyek már ott vannak, izelítőt adtak Japánnak abból, ami sors ott is várhat rájuk.

Jeleltések azt állítják, hogy Dél Kinából Japán kivonulóban van. Katonai szakértők azt hiszik, hogy a japán hadvezetőség elhatározta, miszerint megrövidíti frontját és egyes területeket, ahová az utánpótlás nagyon nehézkes és csökkent hajóállománnyal még nehezebb lesz feladóják. Ugy vélük: az egész délnyugati frontjukról visszavonulnak és az így nyert csapatokat gazdaságosabban használják fel anyaszigeteikhez közel eső területeken, amiket minden áron tartani kívánnak.

WASHINGTONBAN

különben erősen tartja magát az a hír, hogy a japán kormány állandóan tapogatózik: milyen lehetősége lenne megegyezéses békére. Ezek a körök azt állítják, hogy Japán kilencven nap alatt fog dönteni, hogy tovább harcol-e, vagy győz a józan ész és megadják magukat. Olyan helyekről, melyek jó információkkal szokatlanul rendelkeznek, azt híresztelik, miszerint Japánban nagyon is mérvaó politikusok tekintélyes csoportja szeretne valamilyen módot találni arra, hogy a háborút mennél előbb befejezzék.

Azt hiszik, hogy kilencven nap kell ahhoz körülbelül, hogy eldőljön: végsőkéig menő harcra, vagy közeli békére lehet-e kilátás Japánnal. Ha harc mellett döntenek, az sajnos, hosszú lesz. Okinawa szigete megmutatta, hogy a japánok harci készsége, elszántsága: nem tört még meg. Hogy ma is öngyilkos csapatokat tudnak kiállítani és gyalogságuk szívósság tekintetében szinte páratlan.

BERLINBEN

a mult heten már összefőttek a győztes szövetséges hatalmak (Folytatás az 5-ik oldalon)

MEGHÍVÓ

A Verhovay Segély Egylet, Gary, W. Va. és vidéke fiókjai tisztelettel meghívják a déli szénmezők magyarságát

1945 június 24-én, vasárnap délután

d. u. 2 óra kezdettel, Gary, W. Va.-i High School Auditoriumában

Hősi Halottainak Gyászünnepeire

Alantí fiókok hősi halottjainak arcképfestményét adja át ünnepléses keretek között Bence János központi elnökünk a gyászoló családoknak.

208-ik fiók, Filbert, W. Va.

Cpl. BIRÓ GYÖRGY GYULA a 99-ik divízió 394-ik gyalogezred tagja volt s 1944 december 16-án Belgiumban esett el. 1944 szeptemberében indult ezredével tengerentúlsra s Angliában, Németországban s Belgiumban volt, mielőtt elesett volna.

Sgt. HOLP JÓZSEF bevonulásaig bányában dolgozott. A francia fronton teljesített szolgálatot a gyalogságnál és szolgálatában 1944 június 12-én eltűntnek nyilvánították. Majd később értesítették családját, hogy azon a napon ütközetben elesett.

1FJ. FORRAY LAJOS, a 208-ik fiók harmadik hősi halottja, akit a nagy, véres háború átszólított a tengerentúl és az olasz frontra vitt. Gyalogsági harcban szerzett sebesülésébe halt bele a frontvonal mögötti tábori kórházban, 1944 április 20-ikán.

793-ik fiók, Thorpe, W. Va.

FODOR (TUDOR) LAJOS 1943 július 14-ikén vonult be, majd átkerült a tengerentúlsra, ahol négy napi angliai tartózkodás után már a francia frontra vitték. 1944 szeptember 9-ikén Franciaországban áldozta fel fiatal életét hazánk szabadságáért.

431-ik fiók, Hemphill, W. Va.

Pfc. ANTONIO CARDEA, a gyalogságnál teljesített szolgálatot s Észak-Afrikában 1943 november 11-ikén esett el.

Legyen ott a vidék minden magyara ezen az ünnepen. Tisztelegjék meg azoknak emlékét, akik életüket áldozták a hazáért.

NORTON, VA.

HÍVJON FEL BENNÜNKET

mikor a baj szomorú órája elérkezik. — Hálásan köszönjük a környék magyar-ságának pártfogását.

FRED H. KING

FUNERAL DIRECTOR AND EMBALMER

Telefon: Iroda 192

Telefon: Lakás 78

926 Park Ave

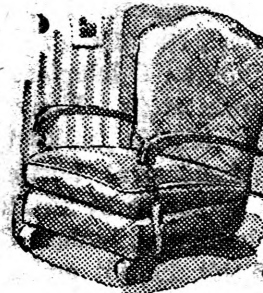
Norton, Va.

CSUPA

tartós, szép, kitűnő minőségű butort árulunk. Győződjék meg személyesen. — Vasárnap üzletünkben kitűnő festéket, bányászlelőkeket, bármely vasárnap olcsón beszerezhet!

Home Hardware & Furniture Company

NORTON, VIRGINIA 24113
550 Park Avenue Telefon: 270.

MULLENS, W. VA.

Csakis elsőrangú.

általánosan hirdetett árucikkakat árulunk. — A hires HART-SCHAFFNER-MARX RUHÁK, DOBBS és STETSON KALAPOK, WILSON INGEK, PIONEER ÖVEK, NUNN-BUSH CIPŐK, stb., stb.

N. D. TRENT CO.

MULLENS, WEST VIRGINIA
Köszönjük a magyarság pártfogását!

KIMBALL, W. VA.

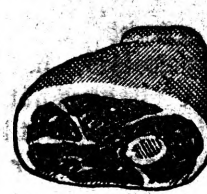
A gyász óráiban lelkiismeretes kötelességgel állunk a magyarság rendelkezésére

ASHWORTH FUNERAL HOME

BETEGSZALLÍTÓ KOCSI SERVICE

KIMBALL, W. VA.

TEL.: 3311

Baromfi és mindenféle izletes, friss hús állandóan kapható üzletünkben. — 35 éve szolgáljuk a környéket! — Elsőrangú fűszerüzletünk szívesen áll rendelkezésére.

A. P. WOOD

"HOME OF GOOD EATS"

KIMBALL, W. VA.

TEL.: 9381

WELCH, W. VA.

Betétei BIZTOSITVA vannak
a környék magyarjainak küldjük
ÜDVÖZLETÜNKET
banküzlet minden ágában szívesen
állunk rendelkezésükre.

**McDowell County
National Bank**

WELCH, W. VA. Tel: 2
Buy War Bonds regularly!
A Federal Deposit Ins. Corporation tagja.
Betétei \$5,000.00 erejéig biztosítva vannak.

35 ÉVE SZOLGÁLUNK A KÖRNYÉKET!

Igen sok megelégedett magyar ügyfelünk van.— TŰZ, BAL-
ESET, AUTÓ, TORNADÓ, STB. biztosítását elvállaljuk.

The WELCH INSURANCE AGENCY, INC.

Telefon: 149 WELCH, W. VA.
A. F. LECKIE, President J. R. WERNES, Asst. Sec'y
R. V. SHANKLIN, Vice President M. E. LUNDY, Auditor
J. W. BLAKELY, Sec'y-Treasurer F. W. HERVEY, Engineer

JOHNSON'S Super Cut-Rate

McDowell St., Welch, W. Va.

Örömmel üdvözljük Önt, mint értékes
barátunkat.

Mínemmel, amit nálunk vásárol, meg
lesz elégedve. Ha nem így lenne, vissza
adjuk pénzét. — Jöjjen be hozzánk,
ismerkedjék meg velünk. Áraink ol-
csóságával meg lesz lepődve.

ÉRTÉKELJÜK A MAGYAROK PÁRTFOGASÁT!

Nagy butor és vasúri készletünk van. —
A híres KYANIZE festék és floorpolish
képviselete! — Lőszerszámk, kályhák,
háztartási kellékek stb.

WELCH HARDWARE & FURNITURE CO.

121 McDOWELL STREET

(A Fire Station mellett)

P. O. Box 467. Telefon: 11 WELCH, W. VA.
B. S. BREEDING, Mgr. MIKE DEFURIA

Bármily férfiruhakelléket vásárol tőlünk, meg lesz elégedve!

Hálások vagyunk pártfogásáért

MEN'S SMART SHOP

A City Hall mellett.
WELCH, W. VA.

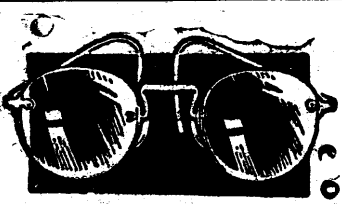
MANHATTAN ingek, sportswear,
nyakkendők és alsóruhák; KNOX
kalapok, VAN HEUSEN ingek és
sportswear, HOLEPROOF haris-
nyák, BEAU BRÜMMELL nyak-
kendők, PIONEER suspender,
nadrágszíj, harisnyatartó, BRENTWOOD szivattós és sportswear,
JANTZEN szivattós, SWANKS ékszeres férfiakk, stb.

Vigyázzon szeméire, míg nem késő. Szemüveg javítás, csiszolás!
Mérés árak! Minden munkát személyesen végzek. Welch-i iroda
nyitva egész héten át.

Dr. A. J. Martin

OPTOMETRIST

Welch, W. Va. Tel: 95
(First National Bank Bldg.)
Rendelő: hétfőn, szerdán és pénteken
Bluefield, W. Va. Tel: 3205
(Coal & Coke Bldg.)
Rendelő: Kedd, csütörtök, szombat

LEGJOBBAT KAPJA NÁLUNK — LEGOLCSÓBB ÁRON!

Készlettel vesszük a magyarság pártfogását!
ARULUNK a híres QUEEN QUALITY cipőket,
EDWIN CLAPP cipőket, DOBBS kalapokat és
sapkákat, W. D. DOUGLAS cipőket, REDFERN
női kabátokat és női ruhákat, MARKS TWIN
ingeket, CHENY nyakkendőket. — Gyermek-
ruhák! — Ágyterítők, asztalterítők, housecoats,
DANIEL GREEN papucsok stb. nagy választékban!

THE DIAMOND STORE
R. H. Hazemey & Co.
116 McDowell Street Welch, W. Va.
Telefon: 272

Igen nagy készletben vannak ajándéktárgyaink!
Szebbnél-szebb játékok, kézimimzett abrosz, ágy-
terítő stb. — Kézi csipkés asztalkendők stb. —
Számos megelégedett magyar vevőnk van!

TYSON & CHRISTIAN

FIRESTONE GYÁRTMÁNYOK KÉPVISELŐI

44 McDowell Street — Telefon: 157J — Welch, W. Va.

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)
megbízottai, hogy megkezdjék a
legyőzött náci birodalomban va-
lamilyen módon az élet normá-
lisabb keretek közé szorítását.
Mert eddig csak zavarok, tét-
lenség, fejetlenség uralkodott,
mint egy országban, ahol fel-
bomlott a rend és megszűntek
hatóságok, melyek helyett még
nem létesíthettek újakat.

A szövetségesek most már
megállapodtak abban, hogy me-
lyik nemzet melyik területet
szállja meg hosszabb időre és
igazgatja azt. A mi területünk
kisebb lett, mint eredetileg ter-
veztek. A nekünk szánt terület
egyrészt mi átengedjük meg-
szállásra és igazgatásra az angol
és orosz szövetségeseknek. Az
oka: hogy ennél kevesebb csa-
patot kelljen Európában tartá-
nunk és ennél többet tudjunk
Japán ellen harcra küldeni és
ezzel a háború befejezését gyor-
sítani.

Eisenhower generálisunk lesz
a mi megszálló csapatainknak a
feje, az ő vállain nyugszik majd
az amerikai csapatok által meg-
szállt területek kormányzásának
felelőssége is.

A megszállás nem könnyű
mesterség. Különösen nem
olyan országban, melynek népét
egy évtizeden keresztül azzal
fanatizálták, hogy a világ leg-
különb népe és minden nemzet
csak alantas, mely őt szolgálni
tartozik.

A bukás után se gyógyultak
még ki a németek a nagyzási
hóbortjuktól és bizonyos, a
megszállóknak még sok kelle-
metlenségük lesz a németekkel.
Az oroszok által megszállt ter-
ületen már is olyan jelenségek
ütköztek fel fejüket, hogy a meg-
szálló parancsnokság kénytelen
volt bejelenteni: minden meg-
ölt orosz katonáért ötven náci
vegeznek ki.

Az általunk megszállt terüle-
ten igyekeznünk nem náciakból
megszervezni a közigazgatást és
valamennyire is megindítani a
normális életet.

A DIPLOMÁCIA FRONTJA

nagyon mozgalmas volt a
mult héten is. Elsősorban is per-
sze a syriai nyugtalanság fog-
lalkoztatta a diplomata világot.
Churchill és de Gaulle nyilat-
kozatokban csatáztak egymással,
ami nem nagyon segítette elő a
szövetségesek közötti egyetér-
tést. De Gaulle egyenesen azzal
vádolja az angolokat, hogy ők
állanak a syriai nyugtalanság
mögött és ők látták el az ara-
bokat fegyverrel.

A franciák 1922-ben kaptak a
Nemzetek Ligájától megbízást
arra, hogy Syriában és Leba-
nonban a rendet tartsák és a két
államot megszálják. A mult év-
ben huszonkét évi megszállás
után a két országnak független-
séget adtak — de ez nem jelen-
tette azt, hogy azokból a fran-

cia csapatok ki is vonultak vo-
na.

Az arabok szabadulni szeret-
nének minden fajta megszállás-
tól és állítólag az angolok bá-
torították a franciáktól való
szabadulásra a két ország ara-
b-jait.

Az angoloknak nagy érdekeik
vannak kockán arrafelé és így
nem lehet számukra közömbös
a Kelet nyugalma. Erre való
hivatkozással küldtek oda csa-
patokat, amit a franciák nagyon
rossznéven vettek tőlük. Ennek
adott kifejezést de Gaulle.

Akik ismerősek a Kelet álla-
potaival, a lakosság hangulatá-
val, azok azt mondják, hogy a
syriai és lebanoni események
csak nyitányai voltak később
sokkal nagyobb horderejű fel-
keléseknek. Az angol birodalom
arabjai a hírek szerint nagyobb
méretű eseményekre készülőd-
nek.

SAN FRANCISCOBAN

befejezéshez közelednek a tár-
gyalások. Eredetileg azt hitték,
hogy az európai invázió első év-
fordulóján tudják a záróülést
megtartani, amikor Truman
elnökünk is készült oda. Közbe-
jötték azonban újabb viták és
újabb nézeteltérések, amiknek
következménye, hogy a tárgya-
lások elhúzódtak.

Nem kétséges, hogy lefektetik
annak a szervezetnek az alap-
ját, mely a jövőben a békén
lesz hivatva örökölni. Persze:
minden nemzet igyekezik magá-
nak mennél több előnyt sze-
rezni, mert ha valahol igaz az a
mondás, hogy minden szent-
nek maga felé hajlik a keze, ak-
kor a nemzetközi tárgyalásoknál
különösen érvényes az.

Aztán majd a gyakorlat mu-
tatja, hogy hasznos munkát vé-
geztek-e a san franciscói delegá-
tusok és sikerül-e hosszú időre
mentesíteni a világot a háború
borzalmaival. Vagy bevállal sok
katonafiunk félelme, hogy most
se sikerült úgy elintézni a há-
borút, hogy az ő gyermekeiknek
ne kelljen majd ugyanarra a
sorsra jutni, mint a mostani
fiatal generációnak.

ANGLIÁBAN

nagyban folyik a korteskedés
és az angol választópolgár tíz
hosszu év után nyilváníthatja
akaratát, melyik párttal kívánja
tovább kormányoztatni az or-
szágot. Churchill maradi, párt-
jával-e, vagy Atlee munkás-
pártjával.

A harc épen olyan hangnem-
ben folyik, mint nálunk folyt
1944-ben. Churchill azzal remí-
ti választóit, ha Atlee pártja jut
uralomra, az diktatúrát és a
szabad, demokratikus életforma
végét jelentené. Az angol szá-
vazók július 5-én majd megmu-
tatják, hogy elhitték-e az ijesz-
tést.

TRUMAN ELNÖKNEK

egyre több problémával kell

megbirkóznia. Nemcsak a kül-
politikákkal, hanem belsők-
kel is.

E pillanatban a legfontosab-
nak látszó: az ország élelméze-
se. A hushány egyre nagyobb
mérteit következtében a mult
héten elrendelte, hogy ne szá-
llítsanak külföldre húst, sőt a
hadserg is kevesebbet kap,
mint eddig.

E problémának a jövő hónap-
ban jutunk a mélyére, amikor-
ra még kevesebb húsra lehet ki-
látásunk. Az új földmívelésügyi
miniszter — Mr. Anderson, —
aki egyúttal az élelmézés leg-
főbb intézője is lesz — azonban
azzal biztatja az országot, hogy
ez az állapot csak átmeneti lesz
és az őz folyamán újra több
húshoz jutunk majd.

Közben azonban Európa min-
den országa innen kér segítsé-
get, mert ott a készletek telje-
sen elfogytak. Kétségtelenül kell
oda küldünk élelmet, de per-
sze csak azokból, amiknek bő-
viben vagyunk.

A HÁBORU UTÁNI

katonai szolgálatról beszélnek
ujabban nagyon sokat és tör-
vényhozók, akik mindig szeret-
nek a gáton ülni, igyekeznek
választóik hangulatát kikémlel-
ni, mielőtt nyilatkoznának.

A legtöbben úgy vélik, hogy
Pearl Harborból megtanulhat-
tuk azt, hogy az országnak min-
dig készlen kell lennie esetleges
támadásra és így valamilyen
hadserget most már mindig
tartaniuk kell. Csak abban kü-
lönböznek a vélemények, hogy
ez a hadsereg milyen nagy le-
gyen. Azt se nagyon sokan el-
lenzik, hogy az ifjuságunknak
valamennyi időt a hadsereg kö-
telekében kelljen töltönie.

Az erre vonatkozó törvény-
javaslat nem sokára a törvény-
hozás elé kerül majd.

A LESZERELŐ HARCOSOK

elhelyezkedése körül némi né-
zeteltérések vannak. E lap ol-
vasói tudják, hogy némely mun-
kás szervezetek azt az álláspont-
ot vallják, hogy a leszerelőnek
nincsen mindenképpen priorityja
a volt munkájára és így előfor-
dultak esetek, hogy a leszerelő
nem jutott azonnal régi munká-
jához. A Selective Service, mely
a fiukat kiemelte munkájukból,
bevitte őket a hadseregbe, ilyen
esetekben közbele. E hivatal
azt vallja: ha kötelessége volt a
fiukat a munkából kiemelni, ak-
kor most kötelessége az is, hogy
minden módon segítse őket ab-
ban, hogy leszerelésük után ott
folytathassák életüket, ahol had-
bavonulásuk előtt abbahagyták.

A munkásszervezetekkel még
mindig folyik a vita arról, hogy
mindenképpen jussos-e a lesze-
relő harcos régi munkájára, vagy
sem. Az igazság az lenne, hogy
semmiféle priorityra ne legye-
nek tekintettel, amikor egy
harcból hazatérő fiu jelentkezik
és adják vissza neki munkáját,
amit nem önszántából hagyott
el, hanem mert kötelezték arra.
A háborús állapotokból a bé-
késbe való átmenet nagyon sok-
kal könnyebb és simább lesz,
ha a munkás szervezetek nem
gördítenek majd akadályokat a
hadviseltek munkájának újbóli
elfoglalása elé.

A WAGNER-MURRAY

törvényjavaslat, mely a szo-
ciális gondoskodást akarja na-
gyon sokkal jobban kiszélesí-
teni és még több embert jogosí-
tani a social security kifizési-
tett áldásaiban: a bizottságok
előtt van. Persze: azoktól a hon-
atyáktól, akik egy-egy tőkes
csoportnak az érdekeit szolgál-
ják, nem lehet azt várni, hogy
lelkesedjenek a javaslatért,
mely a tőkének újabb terheket
jelentene. Arról nem nagyon
beszélnek, hogy az új terhekből

a munkásra is jutna, annak a
keresetéből is nagyobb lenne a
levonás, mint ma: folyton csak
a tőkére háruló teherről beszél-
nek, hogy a közvéleménynak
eszébe se jusson, hogy a mun-
kást is terhelné a szélesebbkörű
social security kiadása.

Amikor a törvényhozás elé
kerül majd a javaslat, egészen
biztosan hosszasan rágódnak
majd azon és módosítások is
lesznek. De napirendről nem le-
het azt levenni és a javaslat
legfontosabb részéből biztosan
törvény is lesz.

MEGSZÜNTETTEK EGY BANYÁT

A Koppers Coal Divisionhoz
tartozó Glen White, W. Va.
bányából többé nem bányász-
nak szentet, megszünt az.

A bányát 1909-ben nyitotta
E. E. White, az első kocsi sze-
net 1909 június 30-án szállí-
tották onnan és abban az év-
ben 67,890 tonna szentet bá-
nyásztak.

A bánya fennállása óta an-
nak végéig körülbelül 25,000-
000 tonna szentet hoztak ki on-
nan.

A bánya felszerelését ki-
hordják és más bányákban
fogják használni. A 280 mun-
kás is munkához jut a társa-
ság más közeli bányáiban.

HALÁLRA GÁZOLTA A BANYA MOTOR

Ernest A. Hizer bajtársát a
Layland, W. Va.-i bányában
munkája közben a motor elütö-
te és az keresztül gázolta. Azon-
nal beszállították Beckley, W.
Va.-i kórházba, de életét nem
tudták megmenteni, kiszerve-
ték. Özvegyet és két gyermeket
hagyott hátra.

CUMBERLAND, KY.

ÉRTÉKELJÜK
a környék magyarságának bizalmát.
A Federal Deposit Insurance Corp. tagja

**The
Guaranty Deposit
Bank**

CUMBERLAND, KY. — TELEFON: 60
VEGYEN TÖBB WAR BONDOT!
A VILÁG LEGJOBB BEFEKTETÉSE!

Alaptőke és tartalék: 47,000.00 Vagyon: \$800,000.00

MAGYARUL BESZÉLÜNK
50%-ot spórol meg, ha nálunk vesz és ad el. Jó állapotban levő
ruháért, régi mosógépért stb., jó árat fizetünk.

**SANCHEZ
POST**

VESZÜNK — ELADUNK — BECSERELÜNK

Rádiók, Fegyverek, Mosógépek, Varrógépek, Jégszekrények,
Ruhák, Felöltők stb., stb.

BOX P. CUMBERLAND, KY.

LAKASÁT TELJESEN BERENDEZZÜK!

Tartós, szép, jutányos áru buto-
rakkal meg lesz elégedve. — Sok
megelégedett magyar vevőnk van.
Legyen Ön is egyike ezeknek!

BLEVINS FURNITURE CO.
QUALITY FURNITURE AT POPULAR PRICES
Telefon: 42 CUMBERLAND, KY.

**HA JÓT AKAR VÁSAROLNI
— JÖJJÖN HOZZÁNK!**

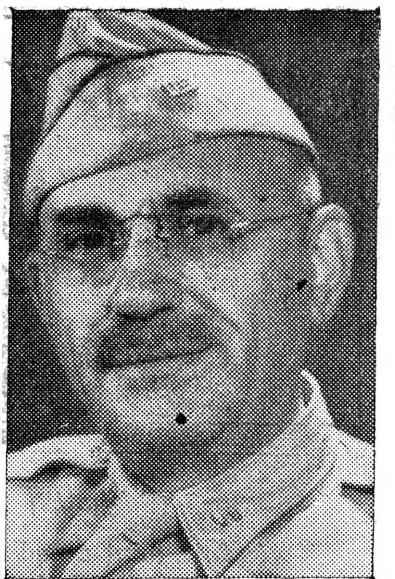
Minden tekintetben meg lesz elégedve.
A "Magyar Bányászlap" után küldjük
üdvözlőnk sok-sok magyar barátunknak

DOBOS GROCERY
HUS — GYÜMÖLCS — FŐZELÉK
Phone No. 14 Cumberland, Ky.

MATEWAN W. VA.

Ha spórolni akar és családjának jó minőségű
cipőt, ruhát, kalapot stb. óhajt vásárolni, —
jőjjön hozzánk.

Abbess Brothers Dept. Store
M. M. ABBESS, Prop.
Phone 2181 MATEWAN, W. VA.

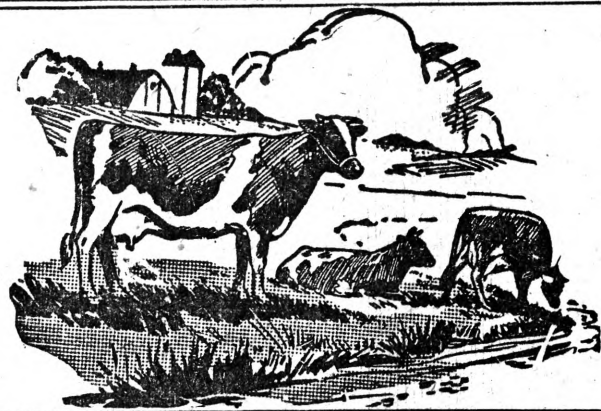
(A Verhovayak Lapja
szíveségéből.)

Mint a Magyar Bányászlap
olvasói tudják, e lap alapító
szerkesztője és volt tulajdo-
nosa Himler Márton amikor e
lapot a jelenlegi szerkesztő-
tulajdonosnak átadta: rövid
pihenő után a háza szolgálá-
tába lépett. 1943 december
elején hívták be szolgálata-
ra, 1944 februárban vezényelték
tengerentúlra, előbb Afrikába,
aztán Európába, — ahol most
is szolgálatot teljesít a hadse-
reg kötelékében.

UJRA KUTATNAK A HALOTTAK UTÁN

Juliusban lesz egy éve, hogy
Bellaira, Ohio közelében a Pow-
hatan bányában robbanás tör-
tént és 66 bajtársunk életét
vesztette. A halottakból csak
61-et találtak meg, amikor meg-
nyitották a bányát, hogy kutas-
sanak utánuk, öt bajtárs holt-
testét nem találták meg.

Most a bányatársaság vezető-
sége elhatározta, hogy új kuta-
tást indít és reméli, hogy
most majd ráakad a hulla-
kra.

ÉNEK A MAGYAR BUZAMEZŐKRŐL

A MAGYAR RÖG HÓSKÖLTE-
MÉNYE EZ AZ IRAS, AMELY
NEM ERESZTI EL, AMELY
EGGYÉ FORMÁLJA SZER-
TETBEN, AKIKET TAPLAL

(Folytatás)

Mátyás fujt, mint a padláson kölykezett macska. Majd megmutatja ő ennek a sok zsebráknak, hány a nyolc, a szél hordja el a hajukat. Most már majd talpra állítja Ferencet is.

Elkezelt a szomszédasszonytól, megköszönte neki a barátságot és indult Ferencet talpra állítani, mikor, Matyika kivörösödve begurult az ajtón.

— Öregapám, Mária küldött, hogy öregapám gyűjjön el hozzánk, mert édes apám fölmönt a körte-fára.

— Majd legyűn, ha fölmönt, — fogta meg Mátyás a gyerek hideg kezét, — mért vagy azért úgy megijedve?

Matyika lelkendezve védte a maga igazát.

— Nem gyűn az le, mert oda is kötötte magát zsineggel. Mária hiába rángatta a lábát, oszt most ott ri a fa alatt.

— Jézus Mária! — csapta össze a kezét a zsidóné és rögtön átszaladt a szövetkezeti boltba, úgy, hogy mire Mátyás hazaérkezett a kis gyerekkel — igaz, hogy hosszú volt az út a meg-megroggyanó térdű öreg lábakkal — akkora már egész farka asszony tátozott a körtefa alatt.

— Akár a madárijesztő váz, — mondta az egyik.

— Nem a', — mondta a másik, — hallja-e, én láttam a multi esztendőkből, mikor egy sánta kőmestér katonát fölhúztak nálunk az epőfára, az úgy elfeketődött, mint a küldött ördög, szinte rossz volt ránézni. De erre azt lehet mondani, hogy valóságosan kiszéplült.

— De még olyan is, mintha nevetne, így oldalt néztek csak, — fedezte fel egy öregasszony.

— Amúgy is mindig olyan mosolygós volt az istenteremtő, — magyarázta a másik, — ugyan mért tőhette?

Ennél a kérdésnél mindenki Márikára nézett, de Márika csak az orrát törölgette és

alig lehetett belőle kifagatni a szót. Ő nem tud semmit, nem panaszkodott az apja semmiről, az este olyan volt, mint máskor, olyan szomorú, de azért nem haragudott sose. Csak az éjszaka kétszer is fölébredt rá, hogy beszélt álmában, ugyan azt máskor is szokta, de most nevetett is. Azt is tudta, mikor hajnal felé kiment a szobából, de ő aztán elaludt, reggel meg nem is kereste, fölvetette az ágyat, kitakarított, megrakta a tüzet és csak azután vette észre, hogy valami emberforma lóg a fán. Az is csak arról tünt föl neki, hogy borzasztó varjúkáróság volt a többi fákon.

Az egyik asszony azt mondta, hogy tán az Isten elvette az esztét szegény Ferencnek, a másik azt gondolta, hogy talán részeg volt, de azért a legtöbben a vastag özvegynek adtak igazat, aki az ifjú szolgaleányt szaggatta negyedik férjének és a mostani rossz erkölcsöket okozta mindenért. Etel nem jutott eszébe senkinek.

De különben nem soká tartott a találgatás, az idő fölverődött egy kicsit, a nap kisütött és most látszott meg a lecsüggött leveleken, hogy a körtefa tisztára lefagyott az éjszaka, meg a többi fákat is mintha leforrázták volna. Mindenki szaladt haza, a maga földjén körülnézni. Szerencsére a fagy pásztyán járt, ennek a földjét elkerülte, amazét csuffá tette, az egyik helyen a barack lett az ördögé, a másikon a gyümölcsöt nem bántotta, hanem a rosszat csipte meg, erről sokkal több beszéd esett, mint a Ferenc haláláról. Ő már bevégezte, a lelke üdvösségeért kiki maga felel, mit lehet erről többet beszélni?

Ugyan lehetni lehet, mert lám, a báró is mennyt papolt a Ferenc temetésén, de hát ez neki tanult mestersége, mert ő követ és az is lesz megint, ha egyebért nem, már ezért a bucsuztatóért megérdemelne. Ilyent még nem is érték meg a népek soha, hogy egy közönséges paraszti halottnak a kopor-

sójához odaálljon egy valóságos nagy ur és onnan tanítsa a népeket. Nem lehetett ugyan mindent megérteni, amit mondott, mert deákul is beszélt, meg selypes is egy kicsit, kár az ilyen nagy emberért, de ahogy mutogatott a kezével, meg amit ki lehetett venni a beszédjéből, az nagyon szép volt.

Mély részvétellel áll meg, azt mondja, az ő igen tisztelt barátja koporsójánál, akiben ő egyszerű ember létére is a magyar nemzet gyökerét siratja. Olyan gyökér volt ez, akiben kivirágzottak a magyar gényusz atomjai. Olyan gyökér volt ez, akinek hurjait példaképül lehet állítani korunk erkölcselen demokráciája elé, amely csak a maga önös érdekeit szolgálja. Ő volt a legragyogóbb dokumentuma annak a ténykörnyéknek, amelyet bizonyos oldalról szeretnek kétségbe vonni, hogy a magyar földműves társadalom igenis el tud vonatkozni a köznapi érdekektől és fel tud emelkedni arra az ideális piedesztálra, amelyre az van felírva lángbetűkkel: a haza minden előtt.

Az utolsó sorban kis mozgolódás támadt. A szőrmók ember érkezett meg, a tüskebajszu, akinek a hajlatban van a földje, azt kérdezték föl, akik mellett megállott.

— Hát kendtőknél?

— Csak a babot cickézte mög.

— A krumplinak ott nem ártott?

— Nem, az minálunk nem fagyott el.

— Akkor kend szőrőncsés embör. A babot újra lehet ültetni.

A báró ur, mint szemfüles ember, kivette a szájuk mozgásából, hogy ő róla beszélnek, nagy hatást gyakorolt rájuk. Ujabb lendülettel folytatta, álló egy órahosszág s azzal fejezte be, hogy mint mindig, ezentul is szolgálatára áll tisztolt polgártársainak, forduljanak hozzá bizalommal, elköltözött kedves barátjának pedig igéri, még pedig

fölemelt hangon, hogy a véréből való vért, a jövő reményét, az ő szeretett keresztfiát soha el nem hagyja, de sőt gondja lesz rá, hogy kedves hazáknak olyan oszlopa váljon belőle, amilyen oszlop drága barátunk is volt, még élete fonálát ketté nem metszette az isteni gondviselés párkaolójára.

Ez volt a legszivhez szólóbb beszédész és sajnálhatják, hogy nem hallották azok, akik nem vártak addig, hanem már előbb föltették a kalapot és elsomfordáltak, de még a szomszédjuknak is meglökték a könyökét:

— Szép ez, de ezért nem adnak sömmit se, mönjünk dolgukra. Vagy kend még marad?

De azért elég sokan kikisérték Ferencet a temetőbe, különösen akik ugys arra laktak. A báró ur oda már nem ment ki, ő eleget tett már a kötelességének és nagyon megrázta a kezét Mátyásnak, hogy ha a hagyaték körül valami ügyes-bajos dologban szüksége merülne fel a közbenjárásnak, árvaszék, vagy akárhol, hát csak neki szóljanak.

Szólni is kellett. Jöttek a leltárosok, a bankok, a sok mindenféle mesterek, ez ennyit kért, amaz ennyit követelt, még a zsidónénak is eszibe jutott, hogy ő se az ásját nem kapta vissza, amit Ferenc a vizkor elvitt tőle a gátat átvágni, se az árát. Mátyás bizony nem tudott eligazodni a sok sarcoló közt, a báró urtól kért gyámolítást, aki aztán az ispánnal vette kézbe a dolgot. El kellett adni a Ferenc földjeit, a jószágait, az artézi kutas tanyára, meg az épülő malomra rátette a kezét a bank, de annyi hazson mégis lett a báró közbenjárásából, hogy egy-két millió maradt a közgyámnál az árvák javára.

Igy aztán nem csoda, hogy a Ferenc sírjának a gondozása egészen a jó Istenre bízódott, mert a magára maradt Mátyás nem igen érte rá borostyánnal befuttatni. De

meg nyilván egyre is mén az, hogy ki mivel takarózik a sírjában. Azt már hallottuk, hogy volt olyan halott, aki vissza járt panaszt tenni, hogy addig nem tud nyugodni, még siratják, mert a könnyek eláztatják a szemfedőjét, — de olyan halott még nem volt, aki azért emelte volna panaszt, mert az ő sírján nincsen borostyán.

— Föl kerék, le kerék, — mondogatta ezt Mátyás eleget, mikor a nemzetföntartó elem dívatba jött, de azért azt még se gondolta, hogy a parasztot ilyen hamar leszállítják a lóról. Mert most már vége. Nincs már uri barátság, nem kell az ecetes, nyulós bor, az üstöt is elvették, — no a porciót, azt nem vették el, inkább hozzá is tettek, az Isten könnyebbitse ágyuk szalmáját, akik ebben mesterek voltak. Mért volt egy darabig amúgy, mért van most megint emigy? Mért volt egy-két esztendeig a vad muhar is tiszta buza s mért arat most muhart az is, aki buzát vetett? Mért söprött ezelőtt az ember bankot még a ló után is s mért kell most is csak az az ember, aki eddig volt, csak éppen, hogy még jobban turja a földet az orrával, mint ezelőtt. Hát akkor mért lett most abból "hallja kend", aki azelőtt "kedves barátom" volt, meg "édes bátyám uram?" Nem lehet erre felelni s Mátyás, ha megcsikordul is néha a maradék foga a kérdésen, nem is sokat rágódik rajta. Nem is ér rá, mert elég a muszáj-teher is a magános öreg vállon, meg csöndes ember is lett Mátyásból, mióta egyedül maradt Márikával, meg a kis druszával. A drusza nem tesz még emberszámot, a lány ugyan megnőtt, mint a fölmagzott kigyóhagyma, fehércselédnek nagyon helyes teremts is, de a társadalmi kérdésekhez neki még se lehet fogalma, mint aféle kontyos felekezetűnek, ennél fogva Mátyás senkivel se közli, hogy az államjogi elméletek terén helyre állította a státuskvót.

(Folytatjuk)

Tábornagy, ön igen is áruló

Irta: STRÉM GÉZA

A svájci határt átlépve, francia területen állott egy polgári ruhás, idős férfi. Egyenes léptekkel a reá várakozó francia tiszt felé tartott s kezét nyújtotta neki.

A tiszt a feléje nyújtott kezét nem fogadta el. Jéghideg hangon csak ennyit mondott:

"Tessék beszélni a kocsiába. Parancsom van, hogy elővezessem Önt."

* * *

A szürke polgári ruhás aggastyán Pétain tábornagy volt, alig néhány évvel ezelőtt Franciaország diktátora, ma foglya.

A tiszt, aki visszautasította Pétain feléje tartott kezét, König tábornok volt, a szabad franciák egyik vezére, az afrikai háború legendás hőse. Ő már meg és elítélte Pétaint; ő tudta, hogy a Tábornaggal becsületes ember kezét nem szoríthat...

* * *

E sorok írója nem ismeri a Pétain dik-

tátorsága alatt a kulisszák mögött lejátszódtó eseményeket. Pizkos politikai játék folyt Vichyben, amelyekre fényt majd csak a történelem fog vetíteni. Arról azonban meg lehetünk győződve, hogy Pétain, Franciaország tragédiájában az egyik legbűnösebb, legesalfább szerepet játszott. Az a körülmény, hogy a Tábornagnak Franciaországban még ma is nagyszámmal vannak hívei, csak azt bizonyítja, milyen tökéletesen tudta félrevezetni a francia népet.

* * *

Ha e sorok írója volna az államügyész, akkor Pétain tárgyalásán a vádlott felé halolva, körülbelül a következő beszédet tartaná:

"Tábornagy, Ön több nyomort és bajt, több csapást zúdított Franciaországra, mint a francia nemzet történetében Napoleon és XIV. Lajos kivételével bárki más. Francia

anyák Önnek köszönhetik csenevész, tudóbajos gyermekeiket, francia asszonyok fogásába, vagy rabslolgamunkára hurcolt férjüket és fiaikat; az ország Önnek köszönheti romjait.

Tábornagy, kérem, ne szakítson félbe. Ön bizonyára azt kívánja ellenvenni, hogy az Ön szereplése nélkül is legyűrtek és megszállották volna Franciaországot. Ez csak részben igaz, sőt talán egyáltalában nem. Az összeomlás és katonai vereséget Ön évtizedek óta készítette elő azzal, hogy tudatlanságból, vagy politikai okokból, de konokul ellenezte, hogy a francia hadsereget motorizálják és páncélkocsikkal szereljék fel, mintahogyan azt de Gaulle még fiatal tiszt korában ajánlotta. Valószínű, hogy Ön nem kívánta, hogy Franciaországnak erős és biztonságot nyújtó hadserege legyen, sőt sok szót a mellett, hogy Ön éppen az ellenkezőjét kívánta ennek. Tagadhatja-e, Tábornagy, hogy még spanyolországi követ korában élénk összeköttetést tartott fenn a francia reakció legmegátalkodottabb gyászvitteivel, az ugynevezett "csuklyás" szövetséges szervezőivel, akik titkos fegyvertárakat létesítettek és készültek a polgárháborúra? Tagadhatja-e, hogy Ön SZÁMITOTT Franciaország katonai összeomlására, csak azért, hogy mint a reakció vezére, a köztársaság börtönében keresztül lépjen a hatalom lépésőjére? Tagadhatja-e, hogy a Vichyben rendezett puccsot, melyet eltemette a demokratikus francia államot, előtte tervezte Pierre Laval nevű cimborájával, Franciaország második legundokabb árulójával. Nem Ön jelentette-e ki hónapokkal az összeomlás előtt de Monzie-nak, egy másik aljas politikusnak, hogy "1940 júniusában Franciaországnak szüksége lesz reán?"

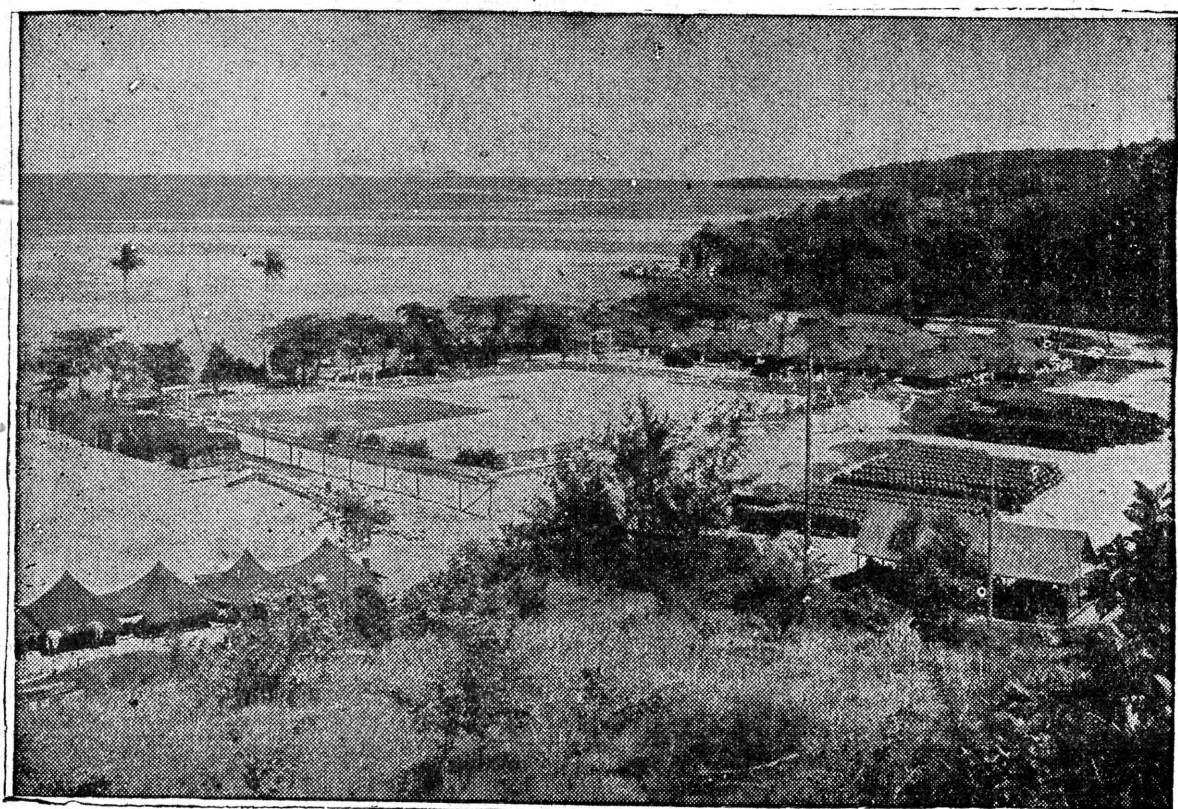
Minden egyéb adatbéli tényen kívül, Tábornagy, az Ön államfői szerepe a leglesújtóbb, a legkétségteletlenebb vádat nyújtja Önnek szemben. Hivatali működését önkényes és képmutatással kezdte. Az ország törvényes elnökét karhatalommal távolította el hivatalából; a francia népet pedig csúnyán becsapta azzal, hogy hamis helyzetképet festett előtte s míg egyfelől szándékosan alábecsülte a francia birodalom ellenállási képességét, másrészt hiu reményeket keltett benne. Ön odaadta nevét a reakciónak, amelyet e nélkül a nép széles tömegei sohse fogadtak volna el. Ön az an-

golok ellen uszított, holott az angolok nem ígérték többet Franciaországnak, mint amennyit betartottak. Ön kétkulacos játkot játszott a németekkel, csakugy, mint az angolokkal és az amerikaiakkal; mindenkét részdelt, de legjobban a francia nemzetet. Pierre Laval, a ravasz rókát, Ön szintén be akarta csapni, mint ahogy Laval is be akarta csapni Önt, Tábornagy: ezért és nem másért volt az első nagy összeveszés és Laval elfogatása 1940 őszén. Nem azért fogatta el Laval, mert tulságosan kollaborált a németekkel, hanem mert az Ön élete ellen tört, sőt Párisba igyekezett esalni, hogy ott elfogathassa. Ön becsületére ígerte, hogy Franciaország volt szövetségesei ellen semmit sem fog követelni; ennek dacára is mindig mélyebben süppedt a kollaboráció ingoványába. Visszavette Laval, falazott a legszégysenteljesebb rendeleteknek, eltiltote, hogy a megmaradt francia ifjuságot kényszmunkára küldjék Németországba, aláírta a náci által diktált törvényeket, melyek megcsufolták a "Szabadság, Egyenlőség, Testvériség" vívmányait. Az igazság azt, hogy gyűlölte az 1789-iki nagy forradalmat, mely Franciaországot a

világ szellemi vezérévé tette s mert gyűlölte azt, első dolga volt uralomralépése után a "Szabadság, Egyenlőség, Testvériség" jelszavát lekapatni a hivatalos helyiségek falairól és az ország címeréről s helyébe egy fasizta szentháromságot emelni."

Ezeket és még sok mást mondhatna az államügyész Pétain ellen. A vádbeszéd adatait nem nehéz összegyűjteni: minden francia polgár, mindenki, aki átélte azokat az idöket Franciaországban, százával hozzátja a bizonyítékokat. Mandelnek, volt minisztertársának, továbbá Leon Blum volt miniszterelnöknek elfogatása és a németek kezére juttatása, a politikai menekültek kiszolgáltatása önmagában elegendők ahhoz, hogy Pétain ellen a bűnösség vádját kimondják.

A vén ripacs hazatérése nem ugy sikerült, ahogy gondolta, sőt a választások előestéjén azok kimenetelére sem volt hatással. Határozottan bealkonyodott a diktátoroknak Európában: az európai népek olyan iskolán mentek keresztül, mely mentessé teszi őket a politikai csalók és szemfényvesztők ármányától.

A GYŐZELEMNEK ÁRA VAN ... HŐSÖK TEMETŐJE TULAGIBAN

\$500 jutalmat kap az a veterán, aki legjobban megírja, hogy mit is jelent neki a Haza

Mindig Bizalommal Fordulhat
Az Amerikai Magyar Református Egyesület
BÁNYAVIDÉKI OSZTÁLYAIHOZ
 ha tökéletes biztonságot életbiztosítást akar magának vagy családjának tagjainak. Beállítás 1-től 55 éves korig. Gyermeknek havi 25-ért \$500-os biztosítást kaphatnak. A rendes biztosítás mellé dupla baleset, rokkantsági biztosítás és 40 éves korig betegsegély biztosítás is szerezhető.

District Manager
REV. JULIUS MELEGH, D. D.
 537 Richwood Ave. Morgantown, W. Va.
 Telefon: Morgantown 9641

49 POCAHONTAS, VA.
Jegyző: Kovács Pál	248 BECKLEY, W. Va.
Jegyző: Hajnal József
75 RED JACKET, W. Va.
Mrs. James D. Addison	257 GREENSBORO, Pa.
Jegyző: A Distr. Manager
85 BROWNSVILLE, PA.
Jegyző: Szarka Ferenc	276 DAISYTOWN, PA.
Jegyző: Bödnár Sándor
152 UNIONTOWN, PA.
Jegyző: Holló János	291 BOOTH, PA.
Jegyző: Sárközi Imréné
153 MORGANTOWN, W. Va.
Jegyző: Molnár Géza a Vezértestület tagja	296 IDAMAY, W. Va.
Jegyző: Sike Jeremiás
158 VESTABURG, PA.
Jegyző: Szép Károlyné	304 CHATTAROY, W. Va.
Jegyző: Gaál Antalné
173 THORPE, W. Va.
Jegyző: Radnóci József	306 GALLOWAY, W. Va.
Jegyző: Varga József
204 LYNCH, KY.
Jegyző: Bartha Gábor	316 SABRATON, W. Va.
Jegyző: Takács Józsefné
206 CAPELS, W. Va.
Jegyző: Buckman Sándor	317 BOBTOWN, PA.
Jegyző: Sereg András
212 BARRACKVILLE, W. Va.
Jegyző: Fullajtár István	322 PHELPS, KY.
Jegyző: Ifj. Kabai János
213 LOGAN, W. Va.
Jegyző: Domonkos József	331 FILBERT, W. Va.
Jegyző: Holb György
222 RIVESVILLE, W. Va.
Jegyző: Kropog Miklós	332 CARETTA, W. Va.
Jegyző: Török Gábor
224 SMOCK, PA.
Jegyző: Bencze István	343 WHEELWRIGHT, KY.
Jegyző: Markó József
226 RICHEYVILLE, PA.
Jegyző: Kajatin Sándor	353 HICKORY, VA.
Jegyző: Ifj. Kelemen István

VALASSZA KI melyik osztály van legközelebb az ön lakóhelyéhez s lépjen érintkezésbe felvétele felől a katalauzban feltüntetett ügykezelőnkkel, aki szívesen ad felvilágosítást

The HUNGARIAN REFORMED FEDERATION OF AMERICA
 Kossuth Building 1726 Pennsylvania Ave
 Washington, D. C.

NORTHFORK, W. VA.

A környékbeli magyarság kedvelt tisztító üzeme!
 Árunk méltányosak! A munka elsőrangú!

TRI-DISTRICT CLEANERS
 W. C. WILLIAMS, tulajdonos
 VASALÁS — TISZTÍTÁS — ÁTALAKÍTÁS
 NORTHFORK, W. VA. Box 292.
 Telefon: 341

Nálunk
 állandóan kifutó friss árú, izletes
 hus, főzelék, gyümölcs vásárolható.

Austin Piggly Wiggly
 L. C. AUSTIN, tulajdonos
 Telefon: 400 Northfork, W. Va.

LOGAN, WEST VIRGINIA

ÜDVÖZÖLJÜK A LOGAN ÉS KÖRNYÉKBELI MAGYARSÁGOT!
Harris Funeral Home AND
Logan Mercantile Company
 Logan, W. Va. Telephone 516

ÜDVÖZÖLJÜK
 A KÖRNYÉK MAGYARSÁGAT
 KEDVELT UJSÁGJUK UTJÁN!
 Mindig hálással gondolunk pártfogásukra és azt iparkodni fogunk a jövőben is kiérdemelni.

COTTAGE FLOWER SHOP
 Logan, W. Va. Telefon 913

BUY U. S. WAR BOND & STAMPS

MRS. NANCY PINSON HALÁLÁRA

Mrs. Nancy Pinson, akiről itt írok, 100 éves korában meghalt nem régen. Azen a tájon, ahol életem hét legboldogabb évét töltöttem. Az örökre visszasírt, elvesztett régi otthonhoz közel, a Tug River mentén, annak is Kentucky oldalán.

A Tug River mentén, ahol az emberek egyrésze még most is úgy él, mintha nem is a huszadik század derekán járnának és még ma is találhatunk bőségesen irni és olvasni nem tudó — amerikaiakat. (Erre a tájra szerethem én egyszer elvinni fiatal amerikai hírlapíró kollégáimat, akiknek kedvenc sportjuk a régi magyarországi állapotok felsorolása és akiknek fogalmuk sincsen arról, hogy ebben az országban is vannak vidékek, ahol még olyanabbul élnek népek, mint Magyarországon.)

West Virginia és Kentucky határán, ahol olcsó az emberélet és ahol a fegyver ma is ott él a shantyk falán és könnyen előveszik azt, ha vita támad.

Azon a tájon, ahol a hegyek oldalán meghúzódó shantykban élő népek életszínvonalá nem igen magasabb, mint Magyarországon a falu határaitól élő cigányoké volt.

De akik boldogok és igénytelenek és a legtöbben sorsukban nem is kívánnak ma se javulást.

Őseik Washington háborúja alatt húzódtak a hegyek közé, mert nem akartak harcolni. Ami szükségletük volt, mindig előteremtették. Vadásztak és halásztak, míg a Tug River vizéből a bányákból kiömlő kénese viz ki nem ölte a halakat.

A hegyek oldalain kevés kukoricát termelnek, amit részben megdarálnak, hogy kenyeret — corn bread — süssenek részben — pálinka főzésre használnak. Ők készítik a white mule néven ismert moon-shinet.

Mrs. Nancy Pinson — vagy hogyan a vidéken hívták Aunt Nan — itt élt ezen a tájon. Inez, Kentuckyban, Martin megyében.

Huszonnégy évvel ezelőtt ismertem meg, akkor sem volt már fiatal menyecske.

Egyik fia: Boone Pinson ott élt közöttük.

Mi tagadás, akkoriban még nem nagyon szerettek bennünket azon a tájon. A hunkykat gyűlölték bennünk, akik betolakodtunk oda — és felborítottuk a megye nyugalmas életét. Vasut épült, bánya keletkezett: vége volt a Buck Creek mente nyugalmanak. A makrancos kis patakot is elköltöztették akkoriban a helyéről, mert ahol addig folyt, a régi mederben házak épültek.

A környék népe, mondom, nem szerette a bevándoroltakat. Igen kevesen voltak, akik örültek a munkalehetőségnek, amit a bánya jelentett. Nem kívántak ők kereseti alkalmat, nem érezték annak szükségét. Amire szükségük volt, addig is előteremtették és többet ők nem kívántak.

A Pinson-család a kivételek közé tartozott.

Aunt Pinson gyermekei nem akartak abban az állapotban maradni, amiben a többiek éltek.

Pinson mama maga ugyan semmiben sem különbözött a többi bennszülött kentuckyi nőtől, az ő szájában is ott volt a cornpipe s fujta a füstöt, mint a férfiak — de gyermekei már valamivel többet kívántak az élettől.

Boone Pinsont, Ben Pinsont, akik a hunkykkal érintkeztek kicsit árulóknak is tartották a többiek. Akik perek légóját indították a magyarok vállalkozása ellen és míg a vállalat élt, mindent elkövettek annak kiirtása érdekében. De akik a bukás után érezték, mit veszítettek a vállalat megszűnté következtében és azóta — mindig visszasíratják a hunkykat.

Ő se szerette kezdetben a hunkykat. Ő is a pokolba kívánta őket. Mrs. Pinson. mondom, igazi kentuckyi Hill Billy asszony volt. Olyan,

amilyeneket városi népek csak a mozi vásznáról ismernek és amilyeneknek létezéséről sok amerikainak fogalma sincsen.

De minden primitívsege mellett, okos nő volt. A vidék történetét senki jobban nálánál nem ismerte és a híres McCoy-Hatfield család harcainak minden mozzanatáról be tudott számolni.

Évek multával, Aunt Nan. amikor a megye lakosai pártokra szakadtak a hunky kérdésben, nem tartotta titokban, hogy akkor már szerencsének tartotta azoknak letelepedését.

Mikor látta, hogy a hunkykat megjelenése a megyére mennyi előnyt jelentett, hogy a hunky bányászaiak sokannyival rendesebbek voltak, mint a Hill Billyk shanty otthonai és a hogy a megye népe is igyekezett a hunkykat utánozni, rendesebben élni, változtatott régi nézetén.

Ragaszkodott ugyan a hagyományokhoz, a kentuckyi Hill Billy életfelfogáshoz, a szabadság általuk értelmezett szentségéhez: de elismerte, az új életforma, amit a hunkyktól láttak mégis csak jobb.

Ben és Boone fiaival én gyakran beszélgettem. Azoktól tudtam, hogy édes anyjuknak a hunkykról alkotott véleménye az évek folyamán mennyire változott. Akárcsak a megye lakosságának nagyrésze.

A hunky jobb ruhái a megye fiatalságában is felbontották a tisztességes ruhák utáni vágyat — beálltak ők is a bányába dolgozni, hogy a jobb ruhára való megismeressék.

Eleinte: nehezen ment a komoly, folyamatos munka el-elmaradoztak, de lassan-lassan átalakultak ők is a bánya ipar robotosaivá.

Martin megye hegyi lakói közül egyre többen lettek munkásemberekké: ott hagyták a vadászatot és moon-shine főzést.

Mrs. Pinson tíz gyermekét nevelt, fiaikból öt ma is él. A legidősebb James 82 éves, Inez közelében lakik.

Aki gyűlölte a hunkykat, E lap olvasói közül, akik mikor azok megjelentek Kentucky állam Martin megyéjében, de aki aztán megbarátkozott azokkal.

sonra, meg az anyjukra a most 100 éves korában elhunyt Aunt Nan Pinsonra.

Aki gyűlölte a hunkykat, mikor azok megjelentek Kentucky állam Martin megyéjében, de aki aztán megbarátkozott azokkal.

BETEG FÁK

Olyanok ők, mint ácsorgó, rut koldusok
 Gyér, sárga lomjuk sirón jajszókat susog.

A rőt lángzáporban lihegve főnek.
 Nagy, sorvadós lúz emészti őket.

Csüggedt águk rimázkodó és vézna.
 Husukból nyúlósan csorog a mézga.

Husukon fájó daganat és kelevény.
 Uram őket — mondd — mért bántod? Megértem én,

Ha rajtuk ver végig véres korbácsod.
 Juliánok s kötekedő Tamások

Vagyunk. Szívünk gonosz, konok és hűtlen.
 És — jaj — sokszor meghempergünk a bűnben.

De mit vétettek — mondd — fonnyadt fáid, Uram?
 Vagy hogy vesszöd minden élő végigsuhan,

Ez bölcs, leszegezett, örök szabályod?
 Ezért az úszkös seb? Ezért a tályog?

Óh — kérlek — simogasd meg águk sebeit
 Olykor, hogy kancsukád ne fájjon úgy nekik.

Óh nézd, a bus láztól sorvadva főnek.
 Óh szánd meg, szánd meg, szánd meg, Uram őket.
 Ölbey Irén

BECKLEY, W. VA.

HA ÜZLETUNKBEN VÁSÁROL,
 SOK PÉNZT TAKARIT MEG!

Mindhárom városban sok derek magyar
 évünk van. — Ezuton küldjük nekik
 ádvözletünket!

Clark Stores
 (INCORPORATED)
 (ezelőtt: Clark Hardware and
 Furniture Co.)

Northfork, W. Va. Kimball, W. Va.
 Beckley, W. Va. Welch, W. Va.

Hálással köszönjük
 BECKLEY, W. VA.

környék magyarságának
 pártfogását!

Raleigh Coca-Cola
 Bottling Works

Dial 7376

Coca-Cola

BUY THE SIX-BOTTLE CARTON 25¢ Plus deposit

GYÁSZ ESETÉN KERESSEN FEL BENNÜNKET

Kiszolgálásunk megbízható, pontos. Régen szolgáljuk
 a vidék magyarságát.

ROSE FUNERAL HOME

512 W. Neville S. — Telefon 4461 — Beckley, W. Va.

Gyönyörű ajándéktárgyak, üvegáruk, órák,
 gyűrűk, nyakláncok, töltőtollak, stb. nagy választékban! — Üdvözljük a magyarságot!

BAILEY JEWELRY CO.
 320 Neville Street Phone 4352.
 BECKLEY, WEST VIRGINIA

Sophia, W. Va. Mt. Hope, W. Va. Oak Hill, W. Va.

ST. CLAIRSVILLE, OHIO

Mindig értékeltük a környék magyarságának pártfogását.

ÜZLETUNKBEN

BARMELY ÉPÍTKEZÉSI ANYAGOT
 BESZEREZHET!

THE COMMUNITY LUMBER CO.

QUALITY BUILDING MATERIAL
 St. Clairsville, Ohio Telefon 215

**They're giving their all...
 back them up with YOUR dollars!**

AS THE battle lines approach the heart of the enemy's homeland, the fighting grows fiercer...and more costly in men, matériel and money. That's one reason why every red-blooded American must back this mighty 7th War Loan with every dollar he can lay hands on. Another reason is that this is really two drives in one. In the same period last

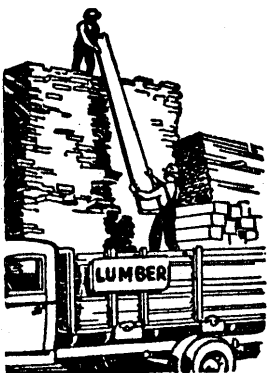
year, you were asked to invest in two war loans, as against one this time.

No need to tell you that War Bonds are the safest and best investment in the world. So pour out your might, Americans, in the MIGHTY 7th War Loan. Let's show our valiant Fighting Men that we're backing them to the limit of our means...100%.

**BUY NOW! BUY MORE! MORE! MORE!
 VÁSÁROLJON TÖBB WAR BONDOT**

OAK HILL, W. VA.

VÁSÁROLJA TÖLUNK
ÉPÍTKEZÉSI ANYAGJAIT!

Jutányos árak! Pratt & Lambert remény, Acme házfesték - Philip Carey tetőanyagok és festék - Cement, üveg, stb.

Mankin Lumber Co.

Building Materials - Contractors
340 Central Ave. Telefon 51

Oak Hill, W. Va.

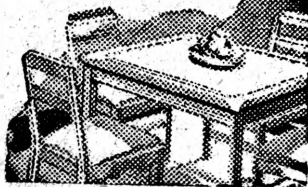
C. O. PAINTER, üzemvezető

A híres PURINA és TUXEDO takarmányliszt képviselői. Vásárolja ezeket tőlünk!

WILLIAMSON, WEST VIRGINIA

100 MILE-NYI KÖRZETBEN SZÍVESEN ÁLLUNK

a környék magyarságának rendelkezésére! Butor, vasár, festék, bányász-szerszám, stb. nagy választékban!

PERSINGER SUPPLY COMPANY
WILLIAMSON, W. VA.
Telefon: 472-3-4

VÁSÁROLJON HADIKÖTVEYNT
ÉS TARTSA ÖKET!

Sok magyar barátainknak és üzletfeleinknek küldjük szívvel-udvánnyal. A banküzlet minden ágában rendelkezésére állunk.

**The NATIONAL BANK
of COMMERCE**
WILLIAMSON, W. VA.
Federal Deposit Insurance Corp. tagja
Telefon: 635

Williamson vidék magyarsága gyász
esetén keressen fel bennünket.
Jutányos és pontos kiszolgálás.

— Áraink mérsékeltek —

**ALLEN
FUNERAL HOME**
WILLIAMSON, W. VA.

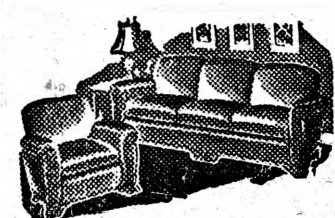
WAR, W. VA.

Ruha, cipő, kalap, stb. az egész család részére!
UDVÖZLET A KÖRNYÉK MAGYARSÁGÁNAK!
Nagy készletünk van gyermekruha-cikkekben!

KÖSZÖNJÜK PÁRTFOGASÁT!

THE STAR STORE

W. M. JABER, tulajdonos
"HOME OF BETTER VALUES"
WAR, WEST VIRGINIA

ÚJ ÜZLET!

Dusan felszerelt üzletünkben divatos,
tartós és szép bútort vásárolhat a
magyarság! — Lakását teljesen berendezzük! — Hálószoba, ebédlő, konyha-berendezés stb.

DAVIS FURNITURE, Inc.
FURNITURE — HARDWARE — APPLIANCE
WAR, WEST VIRGINIA

Gyászjelentés

Alulírottak összetört lélekkel, leirhatatlan szív-
dalommal jelentjük, hogy áldottan jó gyermekünk,
testvérünk, akit valamennyien szerettünk és akit olyan
nagyon nehezen vártunk vissza közénk,

FEKETE JENŐ

1945 február 2-án, fiatal életét a Philippini szigeten a
hazáért áldozta fel.

Szeretett fiunk, testvérünk 1925 február 22-én szü-
letett, 1943 június 3-án állt a haza szolgálatába és hat
hónappal később már a csendesóceáni frontra került.

Örökké siratjuk, soha el nem felejtjük, emléke
mindig élni fog szívünkben.

GYÁSZOLJAK: fájdalmas szívű, porig sujtott szülei:
Fekete István és neje Julia, testvérei: István, aki
repülőcsapattal Olaszországban van, Kálmán, Imre,
Ernő, Ferenc, Clifford, Julianna, Erzsébet a szülei
otthonban és Margit, Johnsonné, Whipple, W. Va.-ban.

Adjon a jó Isten a végtelen messzeségben nyugvó
drága fiunknak, testvérünknek örök nyugalomra.

Affinity, W. Va., 1945 június 14.

TESTVÉRI TALÁLKOZÓ LESZ A GARY, W. VA.
VERHOVAY ÜNNEP

Mult heti lapszámunkban je-
leztük, hogy a Verhovay Segély
Egylet, Gary, W. Va. és vidéki
fiókjai június 24-én, vasárnap
délután 2 órai kezdettel Gary-
ben a High School Auditorium-
ban ünnepélyt rendeznek, ami-
kor a fiókok hősi halottainak
arcképfestményeit Bencze János
központi elnök átadja a hozzá-
tartozóknak. Azt is jeleztük,
hogy este viszont Pocahontas,
Va.-ban a 23-ik fiók érdemes
elnökének, Nagy Gáspárnak ad-
ja át a számára megszavazott
kitüntetését.

Azóta a helyzet változott.
CSAKIS EGY ÜNNEPELY
LESZ, még pedig Garyben, a
helybeli és vidéki hősök em-
lékére.

A 23-ik fiók elnökének,

Nagy Gáspárnak a kitün-
tési ünnepélyét elhalasztották,
máskor tartják azt meg.

Az előjelek azt mutatják,
hogy június 24-ike Garyben
igazi nagy testvéri találkozó
lesz. A Verhovay központba
olyan hírek érkeztek, hogy nem-
csak a közeli, de még a távoli
fiókok tagjai is elmennek Gary-
be, erre a szép ünnepre. Azért
is, hogy az életüket áldozott
tagtársak iránti kegyeletüket le-
róják, meg hogy kezét szorít-
sanak az egylet múltján ország-
szerte népszerű és tisztelt elő-
nökkel: Bencze Jánossal.

A jelek szerint még Coal Ri-
verről, Logan megyéből, sőt
Williamson tájékáról is sokan
kiszűlnek június 24-ikére Gary-
be.

GARY, W. VA.-BAN IS MEGALAKULT AZ AMERIKAI
MAGYAR SEGÉLY AKCIÓ FIOKJA

Gary, W. Va. és vidéke ma-
gyarsága minden időkből ki-
vette a részét az amerikai ma-
gyar mozgalmakból. Ha adni
kellett, mindig bőkezűen adott.

A bányász szívek és pénztárcák
megnyitkák a szenvedők segíté-
sére.

Az óhazai szenvedő testvérek
segítésére érdekében most is me-
gmozdult Gary, W. Va. magyar-
sága. Június 3-án a Gary Hall-
ban gyűlést tartottak, ahol jelen
voltak: a Verhovay Segély Egy-
let 32-ik, 208-ik és 293-ik fiók-
jainak tisztviselői és tagjai, va-

lamint az Amerikai Magyar Re-
formátus Egyesület 173-ik osz-
tályának tisztviselői és tagjai.

A megjelentek elhatározták,
hogy megalakítják a Gary, W.
Va.-i fiókot. Mindjárt meg is
választották a tisztviselőket.

Elnök Radnóczi József, Thorpe,
W. Va., Box 253; jegyző László
László, Gary, W. Va., Box 805;
pénztárnok Tóth Lajos, Filbert,
W. Va., Box 207; pénztári ellen-
őr Kiss András, Thorpe, W. Va.,
Box 23.

A megfelelő engedélyt kikérik
és a gyűjtést megindítják.

HARMINC ÉVES JUBILEUMÁT ÜNNEPLI
A DAISYTOWN, PA. ELSŐ MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ

A Daisytownban, ebben a
szép multu bányatelepen nagy
ünnepre készülnek az ott me-
telepedett magyarok. Az áldásos
tevékenységet kifejtő Első Ma-
gyar Betegsegélyző Egyletük —
melynek pompás épületét más
városok magyarjai is megiri-
gyelhetik — július 4-én ün-
nepli fennállásának harminc
éves jubileumát.

Az idei Fourth of Julyra a
Monongahela vidékén megtele-
pedett magyarok biztonság-
ban találkoznak. Összejönnek a
rég barátok, hogy találkozza-
nak egymással és magyar test-
véri körben szórakozzanak eb-
ben a szomorú időben, amikor
annyi a gondja mindenkinek,
jól esik egy kicsit arról meg-
felejtkezni.

havi, akik legalább 15 éve ta-
gok, három havi tagdíjat elen-
gednek.

De a testület mindig ott van,
ahol segíteni kell. Nemcsak sa-
ját tagjait, de másokat is. Vö-
rös Kereszt, Salvation Army,
más jótékony testületek vallás-
különbösg nélkül pártfogoltjai
között vannak.

Az idei Fourth of Julyra a

Monongahela vidékén megtele-
pedett magyarok biztonság-
ban találkoznak. Összejönnek a
rég barátok, hogy találkozza-
nak egymással és magyar test-
véri körben szórakozzanak eb-
ben a szomorú időben, amikor
annyi a gondja mindenkinek,
jól esik egy kicsit arról meg-
felejtkezni.

Hogy milyen gyorsan sá-
fáradnak a vezetők az egylet
vagyonával, azt talán legjobban
mutatja, hogy régi tagjainak,
akik legalább 25 éve tagjai a
testületnek, a jubileumra hat

havi, akik legalább 15 éve ta-
gok, három havi tagdíjat elen-
gednek.

De a testület mindig ott van,
ahol segíteni kell. Nemcsak sa-
ját tagjait, de másokat is. Vö-
rös Kereszt, Salvation Army,
más jótékony testületek vallás-
különbösg nélkül pártfogoltjai
között vannak.

DÉL WEST VIRGINIAI
HIREK.

Közlő: Andreánszky Gyula

VÉLETLEN TALÁLKOZÁS

Capels, W. Va. — Heves me-
gye, felnémeti, özv. Nagy Já-
nosné Eged Erzsébetnek két fia
van, egyikőtől sem sajnálta a ta-
nítással járó költségeket,
mind a kettő High Schoolt vég-
zett, jó iskolás és tanulni akaró
fiú volt. Édesanyjuk, aki a
Shannon Branch, W. Va.-i bá-
nyatelepen régebbi idő óta bur-
dingházat vezet, a két fiában
lelte örömet, amíg Uncle Sam
be nem sorozta mind a kettőt
tengerésznek.

Az idősebb, János, 1943-ban
augusztusban, Béla öccse pedig
egy évre rá vették fel a tenge-
részek ruháját.

14 hónappal ezelőtt, amikor
János szabadságon volt, látta
utóljára öccsét, azóta nem látták
egymást.

E napokban levél jött édes-
anyjuknak a fiuktól, amelyben
arról értesítik, hogy a tengeren
találkoztak. A két hajó közele-
dett egymáshoz, amikor nagyító
üvegen megismerték egymást.
Mikor a hajók egymáshoz ér-
tek, Béla engedélyt kapott át-
menni arra a hajóra, ahol János
bátyja teljesít szolgálatot és a
kishajón átment bátyjához, ahol
nemcsak a testvéri szeretet nyil-
vánult meg, de a bajtársai olyan
fogadtatásban részesítették, a
mit sohasem fog elfelejteni.

SZABADSÁGON VOLTAK.

Keystone, W. Va. — Petzko
Lajosné született Kormány Er-
zsébet 3 fia katoná.

Lajos 1943 januárba vonult
be az Armyba. Most Los An-
geles, Cal.-ból 17 napi szabad-
ságot kapott, amelyből 7 napot
édesanyjánál töltött. 10 napra
pedig Chicago, Ill. lakó nejét és
két gyermekét volt meglátogat-
ni.

Béla fia 1943 augusztusban a
marinerekhez vonult be. Katonai
szabadságából egy hetet
édes anyjánál, a többi New
Yorkban lakó neje és 3 gyer-
meke közt töltte.

Lawrence 1945 április 16-án
vonult be tengerésznek. Arról
értesíti édesanyját, hogy a leg-
jobb egészségnek örvend.

ITTHON VOLT

Gary, W. Va. — Vas megye,
petőmihályfalvi Kurni István
és Sopron megye rábakecői
születésű neje; Varga Teréz ma-
gyar bányászcsaládnak a mult
év december 14-ikén Arkansas
államban katonai kiképzéshez
bevonult János fiuk 10 napi sza-
badságra váratlanul hazaérke-
zett.

István fia, aki 1940 szeptem-
ber 23-án vonult be a U.S. had-
seregébe, Szt. Tank Comman-
der rangban valahol egy szige-
ten vitézül harcol.

LEVELE VAN

László Jánosnak levele van.
Kérje Joe Kis, B. 28, Rossmore,
W. Va., aki Alliance, O. vagy
környékén ismerné, tudnassák.

21 BANYÁSZ VESZTETTE
ÉLETÉT

Illinois állam bányáiban az év
első három hónapjában 21 baj-
társ vesztette életét munkája
közben. Március hónapban 8
bajrtárs pusztult el.

A balesetek száma emelkedést
mutat, ami azt mutatja, hogy az
arra illetékes személyek nem
sok gondot fordítanak a bányá-
szok biztonságára.

KÉPVISELŐINK

PENNSYLVANIA

Julius Bakos, La Belle, Pa.
Bodis Géza, Yatesboro, Rural Valley
Nu Mine, Pa.
Bozsnayk József, Rossiter, Pa.
Darnay József, Fredericktown, Pa.
Vestaburg, Pa.

Deák Mihály, Renton, Pa.
Géczy Sándor, McAdoo, Pa.
Ifj. Hadar Béni, McKeesport, Pa.
Király György, Russellton, Pa.
Molnár Péter, New Salem, Pa.

Nagy József, Marsteller, Pa.
Sütő János, Windber, Pa.
Szakács Imre, Barnesboro, Pa.
Fernel Dániel, Clarksville, Pa.
Schleiminger József, Beaverdale, Pa.

Danlo, Pa. és Loydell, Pa.
Tóth János, Pittsburgh, Pa., Du
quesne, Pa., Homestead, Pa., East
Pittsburgh, Pa.

Virág Gábor, Avella, Cuddy, Mor-
gan, Pa.
Varga István, Latrobe, Pa.

WEST VIRGINIA

Józics Imre, Mt. Hope, W. Va. és
Beckley és vidéke
Balázs János, Berwind, W. Va.
Domokos Mózes, Prenter, W. Va.
Gyöngyösi István, Nellis, W. Va.
Hoffman János, Caretta, W. Va., Coal
wood, W. Va.
Horváth György, McMeelen, W. Va.

Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont
Wendel, Meadowbrook, W. Va.
Kish András, Brady, Booth, Everette
ville, Rivesville, Lowesville, Ne
tional, W. Va.

Kotroczó L. György, Welch, W. Va.
Lányi József, Red Dragon, W. Va.
László László, Elbert, Filbert, Gary
Thorpe, W. Va.

Magyar András, Skelton, W. Va.
Máté István, Welton, W. Va., New
Camdenland, W. Va., Hollidays
Cove, W. Va., Follansbee, W. Va.

Welsburg, W. Va.
Molnár Géza, Morgantown, W. Va.
Mona, W. Va., Osage, W. Va.
Pursjove, W. Va., Jere, W. Va.
Star Cliv, W. Va., Sabraton, W. Va.
Maldenville, W. Va., Cass
ville, W. Va.

Nagy József Glen Alum, W. Va.
Pálfi E. Dénes, Colliers, W. Va.
Sikta István, Williamson, W. Va.
Solitz István, Helen, W. Va.

OHIO

Érsek József, Adena, Dillonvale, O.
Bolyki János, Toledo, O.
Pásztor János, Titonsville, Rayland
Smithfield, Yorkville, O.
Kovács János, St. Clairsville, O.

ILLINOIS
Árva András, Zeigler, Ill.
Gán Lajos, Harrisburg, Ill.
Pócsik János, Colp, Ill.

INDIANA

Menyhért István, Shepardsville, Ind.
Hernicz Lajos, South Bend, Ind.
Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

NEW YORK

Bodor József, St. Paul és Dante, W.
Kovács Péter, Pocahontas, Va.

KENTUCKY

Lőrincz V. Lajos, Lynch, Ky.
Markó József, Wheelwright, Ky.
Tóbiás Sándor, McCar, Ky.
Varga Sándor, Stone, Ky. és az apja
Pond Greek völgye.

NEW JERSEY

Paul András, Carteret, N. J.

BELL AND HYPES

25 Bank Street
SERVICE AND SALES CO.
WELCH, WEST VA.

Ócskából újat csinálunk, ja-
vítunk és új darabkal pótol-
juk elkopott darabokat. Gasa-
lin és villany motorral haj-
tott mosógép, jégkűtőket,
akármilyen gyártmány, hasz-
nálhatóvá tesszük.
(4-szer)

AZ ORVOSI TUDOMÁNY

elismeri a méhfűlünk mérgének
enyhítő hatását rheuma ellen. Ezt
tartalmazzuk a "MUSCULOID"
TÓTH JÁNOS, volt amerikai
egyetemi mérnöki szakértő ta-
lámánya, amely enyhítőleg hasz-
nálható arthritisz, rheuma, viszke-
teesség, csípő- és derékfájás, víz-
értágulás, görcs és hüllés esetei-
ben. Kérjen ingyenes ismertetést.
Pontos cím:
JOHN TOTH, 1143 Hillcrest Drive
South Bend 17, Ind.

ASTHMA

írjon Inyven Próbá Adagért
ha bronchitisben, asztmában szen-
ved, ha köhög, ha rossz érzés van
— írjon azonnal nem kötelező, in-
yven próbá adagért. Írjanak olyanok
is, akik azt hiszik, gyógvithatatlannak.
NACOR 762-B.
State Life Bldg., Indianapolis 4, Ind.

EGYLETI KALAUZOK

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
32-1K OSZTÁLYA, GARY, W. VA.

Elnök Dudás Pál; alelnök Szilá-
gyi Mihály; titkár-ügykezelő Ma-
gyar József, címe: Box 115, Gary,
W. Va., kihez minden egyleti levél
küldendő; hármastagu bizottság:
Bodnár István, László László és Roth
György. Beteglátogatásra kirende-
lő: Tóth Mihály, ifj. Sós József.
Zászlótartókat a szükséghez képest a
fiók elnöke nevez ki. Kerületi dele-
gátusok: Nagy Gáspár és Dobos And-
rás.

Gyűléseit tartja minden hó első
vasárnapján délután 2 órakor a Gary
Red Cross Hallban.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
23-1K FIOKJA, POCAHONTAS, VA.

Elnök Nagy Gáspár. Alelnök Tóth
Mihály. Titkár-pénztárnok Dobos
András, Box 914, Pocahontas, Va.
Ellenőr Angyal László. Beteglátoga-
tók: Tóth Mihály, ifj. Sós József.
Zászlótartókat a szükséghez képest a
fiók elnöke nevez ki. Kerületi dele-
gátusok: Nagy Gáspár és Dobos And-
rás.

Gyűléseit tartja minden hónap első
peda után való vasárnap délután
órák a Református Templom isko-
lajtermében.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
509-1K FIOKJA, PRENTER, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hónap má-
sodik vasárnap délután az ügykezelő
lakásán.

Elnök id. Kun Mihály. Ügykezelő
Domokos Mózes, Box 83, Prenter, W.
Va., akinek címére küldendő a fiók-
tér érdeklő levelek és pénzküldemé-
nyek. Ellenőr Luukachik Coach Fe-
renc. Beteglátogatásokat az adott alkal-
makkor az elnök nevez ki. Kerületi
delegátus Domokos Mózes.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
293. OSZTÁLYA, THORPE, W. VA.

Fiókjunk alakult 1916 március 12-én
Gyűléseit tartja minden hónap első
vasárnapján délután két órai kezdet-
tel. Thorpe-n, a Református Templom
iskolajtermében.

Elnök Kujbus Mihály. Alelnök Bé-
nyei Lajos. Titkár és pénztárnok
Kiss András, címe: Box 23, Thorpe,
W. Va. Háromtagú bizottság: Szőnyi
István, Kanyók János és Ifj. Kujbus
Mihály. Beteglátogató a titkár, Kiss
András. Kerületi delegátus Kujbus
Mihály.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
208-1K OSZTÁLYA, FILBERT, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hónap első
vasárnapján délután fél 2 órakor a
római katolikus templom alatt.
Elnök: Tóth Lajos, alelnök: For-
ray Lajos, ügykezelő-titkár: Soltész
József, akihez minden levél küld-
endő és akinek címe: Box 126,
Filbert, W. Va. Beteglátogató: Be-
recs József, ajtóór: Székely Sándor,
zászlótartókat az elnök választ, ami-
kor arra szükség van.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
343-1K OSZTÁLYA
SO. WILLIAMSON, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első
tisztess nap után vasárnap délután
egy órai kezdettel a bányászszaksz-
Recreation Halljában, New Camp, Ky.
Elnök id. Sítu István. Titkár-pénz-
tárnok és a gyermekosztály vezetője
Younger István, Box 255, Williamson,
W. Va., kinek címére a kultúrgyűjtő
haviújság küldendő. Számvizsgáló:
Younger Mária és id. Dudás József.
Beteglátogatást adott esetben a titkár
teljesíti.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
25. FIOKJA, GLEN JEAN, W. VA.

Elnök Bálint Gyula, Sun, West
Va. Alelnök Czizkora János. Ügyke-
zelő Szűch Imre, Box 292, Mt. Hope,
W. Va. Kerületi delegátus Sztich Im-
re. Hármastagú bizottság: Bálint Gyula,
Nagy Sándor és Fekete Antal.
Kérünk minden magyart a vidéken,
hogy ha nem tagja a Verhovay Se-
gély Egyletnek, csatlakozzon testvéri
táborunkhoz. Minden felvilágosítási
készítséghez ad meg az ügykezelő.

A MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ
SZÖVETSÉG 71-1K OSZTÁLYA
HOLDEN, W. VA.

Elnök Demjén Sámuel. Alelnök
Marosi Sándor. Titkár-pénztárnok
Siller József, címe Box 260, Holden,
W. Va., kinek címére küldendő az
osztályt érdeklő pénzküldemények
és levelek. Beteglátogatót a titkár ne-
vez ki, ott, ahol a beteg jelentkezik.
Gyűléseit tartja minden harmadik
hónap harmadik vasárnapján a tit-
kár lakásán. Holden 21-es pláz. ház-
szám 433 Trance Street.

BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG
373-1K OSZTÁLYA
LCGAN, W. VA.

Elnök Zékány Sándor. Alelnök ifj.
Zékány Sándor. Titkár-pénztárnok
Szepessy Istvánné, Hutchinson, W. Va.
Logan Co. minden pénzküldemén-
nyel, rajdíj stb. a pénztárnok címére kü-
ldendő. Jegyző-ellenőr: Wagner
András. Számvizsgáló László Ferenc.
Gyűlés minden hónap első vasárnap-
ján délután két órakor a General
Kórház melletti épületben, ahol a
Verhovayak is tartják gyűléseit.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
350-1K FIOKJA, HOLDEN, W. VA.

Elnök Bokkon József; alelnök B.
Kovács János; ügykezelő Tarsoly
Sándor, címe: Box 142, Stirrat, W.
Va., kihez minden